

Dokument s plenarne sjednice

A9-0269/2022

8.11.2022

IZVJEŠĆE

o dugoročnoj viziji za ruralna područja EU-a – do 2040. ostvariti jača, povezana, otporna i prosperitetna ruralna područja (2021/2254(INI))

Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj

Izvjestiteljica: Isabel Carvalhais

Izvjestitelj za mišljenje pridruženog odbora u skladu s člankom 57. Poslovnika: Álvaro Amaro, Odbor za regionalni razvoj

SADRŽAJ

	Stranica
PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	3
OBRAZLOŽENJE	21
MIŠLJENJE ODBORA ZA REGIONALNI RAZVOJ	25
MIŠLJENJE ODBORA ZA PRAVA ŽENA I RODNU RAVNOPRAVNOST	34
KONAČNO POIMENIČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU	47

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o dugoročnoj viziji za ruralna područja EU-a – do 2040. ostvariti jača, povezana, otporna i prosperitetna ruralna područja (2021/2254(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 30. lipnja 2021. naslovljenu „Dugoročna vizija za ruralna područja EU-a – Do 2040. ostvariti jača, povezana, otporna i prosperitetna ruralna područja” (COM(2021)0345),
- uzimajući u obzir Program održivog razvoja do 2030. i ciljeve održivog razvoja Ujedinjenih naroda,
- uzimajući u obzir Pariški sporazum koji je postignut na 21. sjednici Konferencije stranaka Okvirne konvencije UN-a o klimatskim promjenama,
- uzimajući u obzir članke 39. i 174. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027.¹,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni uredaba (EZ) br. 401/2009 i (EU) 2018/1999 („Europski zakon o klimi”)²,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/2115 Europskog parlamenta i Vijeća od 2. prosinca 2021. o utvrđivanju pravila o potpori za strateške planove koje izrađuju države članice u okviru zajedničke poljoprivredne politike (strateški planovi u okviru ZPP-a) i koji se financiraju iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1305/2013 i (EU) br. 1307/2013³,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/2116 Europskog parlamenta i Vijeća od 2. prosinca 2021. o financiranju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike te upravljanju njome i o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1306/2013⁴,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu i financijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i

¹ SL L 433, 22.12.2020., str. 11.

² SL L 243, 9.7.2021., str. 1.

³ SL L 435, 6.12.2021., str. 1.

⁴ SL L 435, 6.12.2021., str. 187.

Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike⁵,

- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 2021/694 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2021. o uspostavi programa Digitalna Europa⁶,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 27. listopada 2016. o tome kako se ZPP-om može potaknuti otvaranje radnih mjesta u ruralnim područjima⁷,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 4. travnja 2017. o ženama i njihovoj ulozi u ruralnim područjima⁸,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 15. studenoga 2017. o akcijskom planu za prirodu, ljude i gospodarstvo⁹,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 30. svibnja 2018. o budućnosti hrane i poljoprivrede¹⁰,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 3. listopada 2018. o rješavanju posebnih potreba u ruralnim, planinskim i udaljenim područjima¹¹,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. ožujka 2022. o ulozi kohezijske politike u promicanju inovativne i pametne preobrazbe i regionalne povezanosti IKT-a¹²,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. listopada 2020. o europskoj strategiji za šume – daljnji koraci¹³,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 20. listopada 2021. o strategiji „od polja do stola” za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav¹⁴,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 9. lipnja 2021. o Strategiji EU-a za bioraznolikost do 2030.: Vraćanje prirode u naše živote¹⁵,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 11. prosinca 2019. naslovljenu „Europski zeleni plan” (COM(2019)0640),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 20. svibnja 2020. naslovljenu „Strategija ‚od polja do stola’ za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav” (COM(2020)0381),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 20. svibnja 2020. o Strategiji EU-a za

⁵ SL L 231, 30.6.2021., str. 159.

⁶ SL L 166, 11.5.2021., str. 1.

⁷ SL C 215, 19.6.2018., str. 228.

⁸ SL C 298, 23.8.2018., str. 14.

⁹ SL C 356, 4.10.2018., str. 38.

¹⁰ SL C 76, 9.3.2020., str. 62.

¹¹ SL C 11, 13.1.2020., str. 15.

¹² SL C 347, 9.9.2022., str. 37.

¹³ SL C 395, 29.9.2021., str. 37.

¹⁴ SL C 184, 5.5.2022., str. 2.

¹⁵ SL C 67, 8.2.2022., str. 25.

bioraznolikost do 2030. Vraćanje prirode u naše živote (COM(2020)0380),

- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 12. studenoga 2021. naslovljenu „Plan za nepredvidive situacije za osiguravanje opskrbe hranom i sigurnosti opskrbe hranom” (COM(2021)0689),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 16. srpnja 2021. o strategiji EU-a za šume do 2030. (COM(2021)0572),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 4. veljače 2022. o osmom izvješću o koheziji: kohezija u Europi do 2050.(COM(2022)0034),
- uzimajući u obzir izvješće Komisije od 17. lipnja 2020. o utjecaju demografskih promjena (COM(2020)0241),
- uzimajući u obzir Zelenu knjigu Komisije od 27. siječnja 2021. o starenju – poticanje međugeneracijske solidarnosti i odgovornosti (COM(2021)0050),
- uzimajući u obzir Deklaraciju iz Corca 2.0 „Bolji život u ruralnim područjima” koju su usvojili sudionici Europske konferencije o ruralnom razvoju održane u Corcu u rujnu 2016.,
- uzimajući u obzir „Deklaraciju iz Bleda o pametnijoj budućnosti ruralnih područja u EU-u”, potpisanu 13. travnja 2018. u Bledu u Sloveniji;
- uzimajući u obzir Deklaraciju UN-a o pravima seljaka i ostalih osoba koje rade u ruralnim područjima, rezoluciju koju je Vijeće za ljudska prava donijelo 28. rujna 2018.,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 3. svibnja 2022. o akcijskom planu EU-a za ekološku poljoprivredu¹⁶,
- uzimajući u obzir Opću preporuku br. 34 (2016) UN-ovog Odbora za uklanjanje diskriminacije žena o pravima žena u ruralnim područjima donesenu 7. ožujka 2016.,
- uzimajući u obzir načelo 20. europskog stupa socijalnih prava,
- uzimajući u obzir studiju koju je zatražio Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj Europskog parlamenta naslovljenu „Budućnost europskog modela poljoprivrede: socioekonomske i teritorijalne posljedice smanjenja broja poljoprivrednih gospodarstava i poljoprivrednika u EU-u”, koju je objavio resorni odjel za strukturnu i kohezijsku politiku u travnju 2022.,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 25. ožujka 2021. o akcijskom planu za razvoj ekološkog sektora (COM(2021)0141),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 24. ožujka 2022. o potrebi za hitnim akcijskim planom EU-a u cilju osiguravanja sigurnosti opskrbe hranom unutar i izvan EU-a s

¹⁶ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0136.

- obzirom na rusku invaziju na Ukrajinu¹⁷,
- uzimajući u obzir radni dokument službi Komisije od 8. travnja 2021. naslovljen „Evaluacija učinka ZPP-a na generacijsku obnovu, lokalni razvoj i radna mjesta u ruralnim područjima” (SWD(2021)0078),
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskog odbora regija od 26. siječnja 2022. o dugoročnoj viziji za ruralna područja EU-a¹⁸,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 23. ožujka 2022. o dugoročnoj viziji za ruralna područja EU-a¹⁹,
 - uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir mišljenja Odbora za regionalni razvoj te Odbora za prava žena i rodnu ravnopravnost,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj (A9-0269/2022),
- A. budući da ruralna područja čine 83 % ukupnog europskog teritorija te da u njima živi oko 137 milijuna ljudi (30 % europskog stanovništva); budući da su ruralna područja EU-a od velike važnosti kao mjesta za proizvodnju hrane, šume i proizvodnju energije, posebno obnovljive energije, kao i za ostvarivanje europskog zelenog plana, klimatske neutralnosti i ciljeva održivog razvoja; budući da se ruralna područja, posebno udaljena i slabije razvijena ruralna područja, planinska područja, otoci i najudaljenije regije suočavaju s konkretnim dugoročnim neriješenim izazovima i nedostatkom prepoznavanja njihova jedinstvenog potencijala za razvoj i inovacije;
- B. budući da se ukupni udio stanovništva u ruralnim područjima blago smanjio na razini EU-a tijekom proteklog desetljeća i znatno tijekom posljednjih 50 godina zbog starenja i iseljavanja (urbanizacija); budući da je udio osoba starijih od 65 godina općenito najveći u ruralnim područjima te se očekuje da će se u budućnosti povećati; budući da će se stanovništvo do 2050. vjerojatno smanjiti u četiri od pet ruralnih regija EU-a, pri čemu će udaljena ruralna područja izgubiti još stanovnika;
- C. budući da se u članku 174. UFEU-a navodi da Unija mora nastojati smanjiti razlike između razina razvijenosti različitih regija, obraćajući posebnu pozornost na određene regije, posebno ruralna područja; budući da za postizanje održivog razvoja ruralna područja moraju dobiti odgovarajuću financijsku potporu;
- D. budući da se prosječna stopa zaposlenosti u ruralnim područjima EU-a povoljno razvijala od 2012. do 2020., unatoč razlikama među državama članicama i razlikama u kvaliteti ponuđenih radnih mjesta; budući da je udio stanovništva kojemu prijete siromaštvo ili socijalna isključenost veći u ruralnim područjima nego u gradovima;
- E. budući da su radni uvjeti znatnog dijela radnika zaposlenih u poljoprivrednom sektoru EU-a iznimno zahtjevni i nesigurni, s lošim plaćama, dugim radnim vremenom,

¹⁷ SL C 361, 20.9.2022, str. 2.

¹⁸ SL C 270, 13.7.2022, str. 18.

¹⁹ SL C 290, 29.7.2022, str. 137.

neprijavljenim radom, visokom stopom nesreća i bolesti te lošim uvjetima stanovanja;

- F. budući da je pristup vodnim uslugama, odvodnji, cestovnoj povezanosti, zdravstvenoj skrbi, obrazovanju, širokopojasnom internetu i drugim osnovnim uslugama ključan za razvoj ruralnih područja; budući da kućanstva u nekim ruralnim područjima i dalje nemaju pristup osnovnim uslugama, posebno uslugama vodoopskrbe i odvodnje, dok među državama članicama i dalje postoje razlike²⁰; budući da su građani utvrdili da su prometna infrastruktura i veze ključne potrebe u ruralnim područjima;
- G. budući da su širokopojasne veze vrlo velike brzine dostupne samo jednom od šest stanovnika ruralnih područja; budući da postoji znatan jaz između ruralnih i urbanih područja u pogledu osnovnih digitalnih vještina, pri čemu 28 % odraslih osoba koje žive u ruralnim područjima ima osnovne ili bolje digitalne vještine, u usporedbi sa 62 % odraslih koji žive u gradovima (2019.); budući da i dalje postoje znatne razlike među državama članicama u pogledu internetske povezivosti, dok u nekim državama članicama do 25 % ruralnih kućanstava još uvijek nema pristup internetu²¹;
- H. budući da je ravnopravnost spolova temeljno načelo Unije, priznato u Ugovorima i Povelji o temeljnim pravima; budući da u ruralnim područjima i dalje postoje znatne rodne nejednakosti, pri čemu se žene suočavaju s višim stopama nezaposlenosti, nesigurnim ugovorima i neformalnim radnim uvjetima, kao i nedovoljnom zastupljenosti u tijelima za donošenje odluka kao što su poljoprivredne zadruge, sindikati i općinske vlasti;
- I. budući da se broj poljoprivrednih gospodarstava u EU-27 smanjio za 32 % između 2003. i 2016., pri čemu je najjači pad među malim poljoprivrednim gospodarstvima manjima od pet hektara (38 %); budući da je 2016. u EU-u bilo 10,5 milijuna poljoprivrednih gospodarstava, od kojih su većina (92 %) bila obiteljska poljoprivredna gospodarstva; budući da bi do 2040. EU mogao izgubiti dodatnih 6,4 milijuna poljoprivrednih gospodarstava, što bi dovelo do preostalog broja od otprilike 3,9 milijuna poljoprivrednih gospodarstava diljem EU-a, što predstavlja izvanredan pad od 62 % u usporedbi s podacima iz 2016.;
- J. budući da je 2016. za svakog poljoprivrednika mlađeg od 35 godina bilo više od šest poljoprivrednika starijih od 65 godina²², što starenje poljoprivrednika u EU-u čini jednim od najvećih izazova s kojima se suočavaju ruralna područja; budući da je udio mladih poljoprivrednica posebno nizak;
- K. budući da stočarska gospodarstva u EU-u zapošljavaju oko 4 milijuna ljudi i da su glavni korisnici pomoći iz drugog stupa zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) poljoprivrednim gospodarstvima u područjima u nepovoljnom položaju, koja čine 50 % korištene poljoprivredne površine u EU-u;
- L. budući da su se tematske skupine Europske mreže za ruralni razvoj pokazale

²⁰ [https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=SDG_6 -
Clean_water_and_sanitation#Sanitation](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=SDG_6_-_Clean_water_and_sanitation#Sanitation)

²¹ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ISOC_CI_IN_H_custom_2784346/default/table?lang=en

²² Posebni ciljevi ZPP-a – Strukturne promjene i generacijska obnova,
https://agriculture.ec.europa.eu/system/files/2019-11/cap-briefs-7-structural-change_en_0.pdf

učinkovitim alatom za javno-privatna teritorijalna partnerstva; budući da su te skupine uspjele osigurati jedinstveni forum za rješavanje pitanja teritorijalne revitalizacije, inovacija, integriranih pristupa „odozdo prema gore” u poljoprivredi i ruralnom razvoju, decentraliziranog upravljanja, integracije umrežavanja i suradnje;

- M. budući da je jedan od ciljeva ZPP-a za tekuće programsko razdoblje promicanje zapošljavanja, rasta, rodne ravnopravnosti, uključujući sudjelovanje žena u poljoprivredi, socijalne uključenosti i lokalnog razvoja u ruralnim područjima;
- N. budući da je izražena zabrinutost zbog negativnih učinaka rudarskih aktivnosti na vodu, zaštićena područja i okoliš te zbog ekološke štete koju ono može prouzročiti za okolinu i druge izvore sredstava za život, što bi moglo utjecati na prihode, zdravlje i kvalitetu života ljudi²³;

1. Izazovi i mogućnosti za jača, otporna i uključiva ruralna područja

1. naglašava povijesnu, geografsku, ekonomsku i socijalnu raznolikost ruralnih područja u cijelom EU-u; podsjeća da se ruralna područja u blizini urbanih središta, obalnih područja, prekograničnih područja ili planinskih područja, u najudaljenijim regijama i rijetko naseljenim područjima suočavaju s različitim izazovima koji zahtijevaju prilagođena ciljana rješenja koja treba provesti u suradnji s lokalnim dionicima;
2. naglašava da su politike i mjere na razini EU-a u kombinaciji s nacionalnim, regionalnim i lokalnim politikama s lokaliziranim pristupom ključni za osiguravanje blagostanja i dobrobiti europskih građana u ruralnim područjima, kao i za suočavanje s izazovima s kojima se suočavaju, a to su smanjenje broja stanovnika i starenje stanovništva, veći rizik od siromaštva i socijalne isključenosti te manje kvalitetnih mogućnosti zapošljavanja; podsjeća da je BDP po stanovniku u ruralnim područjima znatno niži od prosjeka EU-a;
3. nadalje ističe da ruralna područja nemaju pristup visokokvalitetnim uslugama od općeg interesa kao što su vodne usluge, odvodnja, cestovna povezanost, zdravstvena skrb, skrb o djeci te kvalitetno obrazovanje i osposobljavanje te da su slabo povezana, s ograničenim mogućnostima prijevoza i nedostatkom širokopojasnog interneta velike brzine, kao i drugim osnovnim uslugama kao što su poštanske i bankovne usluge, uz nedovoljnu kvalitetu i dostupnost stanovanja, klimatske i okolišne pritiske, razlike u rodnoj ravnopravnosti i ograničene mogućnosti za inovacije i pristup tehnološkom razvoju; ističe da udaljenost dovodi do znatnog elementa poteškoća u ruralnim područjima;
4. ističe da će demografski pad i starenje pogoditi sve regije, a posebno ruralna područja zbog pomaka stanovništva prema urbanim područjima i iseljavanja mladih, što će negativno utjecati na njihov potencijal rasta, kvalitetu života, razvoj vještina i pristup uslugama; napominje da javne politike nisu uspjele preokrenuti trend depopulacije u ruralnim područjima;
5. ističe središnju ulogu koju ruralna područja mogu imati u rješavanju društvenih,

²³ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/729156/IPOL_STU\(2022\)729156_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/729156/IPOL_STU(2022)729156_EN.pdf)

gospodarskih i ekoloških izazova pružanjem usluga ekosustava za ublažavanje klimatskih promjena i pogoršanja okoliša, osiguravanjem održive i dostatne proizvodnje hrane, uključujući organsku hranu, očuvanjem materijalne i nematerijalne ruralne baštine, poticanjem očuvanja prirode i biološke raznolikosti te osiguravanjem jedinstvenih kulturnih krajolika za potrebe razonode i rekreacije, kao i razvojem kružnog gospodarstva i doprinosom pravednoj, zelenoj i digitalnoj tranziciji;

6. u tom pogledu ističe sinergije između ruralnih zajednica, zaštite okoliša, sigurnosti hrane i svijesti o dobrobiti životinja; naglašava potrebu za odgovarajućom potporom poljoprivrednicima i nadoknadom za pružanje javnih dobara i usluga ekosustava, čime se doprinosi gospodarskoj održivosti ruralnih područja;
7. skreće pozornost na sve veće nezadovoljstvo ruralnog stanovništva koje smatra da se njihove potrebe nedovoljno uzimaju u obzir u donošenju političkih odluka i koje se osjećaju nedovoljno zastupljenima, što stvara plodno tlo za građansko i političko povlačenje, što pak treba riješiti i koje bi moglo dovesti do razvoja različitih oblika demokratskog oduzimanja glasačkog prava; ustraje u tome da se sve veći jaz između ruralnih i urbanih područja, zemljopisna udaljenost i nedostatak osnovnih usluga kombiniraju kako bi se povećalo to nezadovoljstvo; smatra da sudjelovanje mladih u životu lokalne zajednice može doprinijeti usporavanju migracije mladih iz ruralnih područja;
8. prima na znanje činjenicu da građani EU-a i dalje imaju snažno povjerenje u regionalne i lokalne vlasti, kao što pokazuju istraživanja Eurobarometra, te naglašava važnost angažmana tih razina vlasti u obnovi potpore europskom projektu u ruralnim područjima;
9. naglašava da su ruralna područja posebno osjetljiva na posljedice krize, kao što su pandemija bolesti COVID-19, rat u Ukrajini i klimatske promjene, ali i da su sposobna ponuditi nove mogućnosti i rješenja kao odgovor na takve krize i imati ključnu ulogu u jamčenju sigurnosti opskrbe hranom, samodostatnosti hrane i neovisnosti o fosilnim gorivima ili uvozu energije, s obzirom na odgovarajući okvir potpore;
10. ističe da je pandemija bolesti COVID-19 dovela do novog ponašanja u životu, radu i interakciji, uključujući rad na daljinu, što stvara nove mogućnosti s brojnim pozitivnim vanjskim učincima za regeneraciju ruralnih područja; napominje da su građani shvatili da ruralna područja mogu ponuditi rješenja za ovu krizu;

2. Dugoročna vizija EU-a za ruralna područja

11. pozdravlja komunikaciju Komisije o dugoročnoj viziji za ruralna područja EU-a; slaže se s njezinim općim ciljevima i smatra da je to najvrijednija prilika za koordinirano i pojačano djelovanje u pogledu sadašnjosti i budućnosti ruralnih područja, uz rješavanje novih mogućnosti za društvenu, gospodarsku i ekološku obnovu; naglašava da je važno osigurati da se fondovi i politike EU-a međusobno nadopunjuju kako bi se pružila potpora ruralnim područjima te da informacije budu dostupne lokalnim dionicima;
12. ističe da razvoj ruralnih područja mora ostati visoko na dnevnom redu EU-a i poziva nadolazeća predsjedništva Vijeća Europske unije da u potpunosti ostvare tu ambiciju i u

svojim zaključcima izraze potrebu za djelovanjem za ruralna područja;

13. prima na znanje prijedlog akcijskog plana za ruralna područja, koji bi se trebao razviti u dinamičan alat za buduće djelovanje, s konkretnim rezultatima, podupirući integrirane strategije za održivi razvoj u skladu s načelom partnerstva; poziva Komisiju i države članice da daju najveći prioritet njezinoj provedbi postavljanjem jasnih kvantitativnih obvezujućih ciljeva za ostvarenje, kako bi se osiguralo da je popraćena sredstvima potrebnima za učinkovitu provedbu i postizanje cilja jačih, povezanih, otpornijih i prosperitetnijih ruralnih područja do 2040.;
14. slaže se da je potrebna zajednička definicija funkcionalnih ruralnih područja na razini EU-a, koja bi uključivala razliku između ruralnih i prigradskih područja te prepoznala složenost, raznolikost i posebnosti tih područja;
15. potiče Komisiju da u suradnji s nacionalnim, regionalnim i lokalnim dionicima brzo razvije i operacionalizira takvu definiciju; smatra da bi se ta definicija mogla upotrijebiti za usporedbu razvoja europskih ruralnih područja i pružanje informacija za usmjereniju provedbu politika i mjera na tim područjima; poziva Komisiju da razvije zajedničku metodologiju uz istodobno uključivanje dostatne fleksibilnosti kako bi se uzele u obzir posebne značajke i potrebe država članica;
16. podržava razvoj pakta za ruralna područja, naglašavajući važnost uključivog uključivanja lokalnih, regionalnih i nacionalnih dionika u njegovo upravljanje, uključujući civilno društvo, za uspješan ishod inicijative;
17. smatra da su paktu potrebni konkretni ciljevi, rezultati, sustavi upravljanja i praćenja na više razina te institucionalne odgovornosti; smatra da bi pakt za ruralna područja trebao služiti kao platforma za razmjenu dobrih praksi među ruralnim područjima i potporu tim područjima u primjeni dostupnih alata, doprinošenju sinergijama, komplementarnosti i usklađenosti intervencija EU-a te olakšavanju strateške autonomije EU-a;
18. pozdravlja najavu opservatorija za ruralna područja kako bi se poboljšalo prikupljanje i analiza podataka o ruralnim područjima; smatra ga valjanim instrumentom za informiranje, osmišljavanje i praćenje boljih javnih politika, kao i za praćenje napretka u provedbi dugoročne vizije i budućih politika EU-a i ruralnih strategija, uključujući akcijski plan EU-a za ruralna područja;
19. smatra da bi ruralni opservatorij trebao biti prilika za utvrđivanje nedostataka u podacima i poboljšanje baza podataka, posebno u pogledu podataka razvrstanih po spolu, za promicanje detaljnijeg statističkog pristupa i za razvoj pokazatelja na odgovarajućoj geografskoj razini kako bi se obuhvatile potrebe stanovništva; te naglašava potrebu za dostatnim financijskim sredstvima i resursima, transparentnošću, jasnim planom s vremenskim okvirima i ciljevima;
20. naglašava važnost provedbe mehanizma za provjeru ruralnih područja za inicijative EU-a kako bi se procijenila usklađenost i komplementarnost politika EU-a i njihov mogući učinak na ruralna područja; potiče države članice da promiču razvoj i provedbu učinkovitih mehanizama za provjeru ruralnih područja na nacionalnoj razini, procjenjujući učinke predloženog zakonodavstva u ruralnim područjima kako bi se osigurala njegova svrsishodnost te poziva Komisiju da im u tu svrhu pomogne; smatra

da bi mehanizam provjere u ruralnim područjima trebao biti obavezan i naglašava važnost uključivanja lokalnih i regionalnih vlasti u definiranje i provedbu mehanizama provjere u ruralnim područjima, kao i u njihovo upravljanje na europskoj i nacionalnoj razini;

3. Put za budućnost ruralnih područja za 2040.

21. ustraje na tome da stanovnici ruralnih područja moraju, kao i svi drugi građani, imati ravnopravne uvjete za postizanje svojih profesionalnih, društvenih i osobnih ciljeva, s posebnim naglaskom na ranjivije skupine, i ustraje na primjeni europskog stupa socijalnih prava;
22. naglašava da ruralne zajednice moraju imati jednak pristup uslugama od općeg interesa kako bi se osigurali uključivi i pravedni uvjeti života i dobrobiti, posebno zdravstvene usluge, obrazovanje, osposobljavanje za usavršavanje i prekvalifikaciju te cjeloživotno učenje, socijalna skrb, skrb za djecu i starije osobe, povezivost i mobilnost te stanovanje, kao i poštanske i bankarske usluge, mjesta za društvene susrete te kulturne aktivnosti i infrastruktura;
23. u tom pogledu ističe važnost javnih ulaganja i javnih partnerstava, kao i poboljšanja prekogranične i ruralno-urbane suradnje; ističe potencijal decentraliziranih i višenamjenskih uslužnih centara i prilagođenih prenamijenjenih zgrada, kao i inovativnih pristupa pružanju usluga;
24. smatra da bi posebnu pozornost trebalo posvetiti ranjivim skupinama koje žive u ruralnim područjima, kao što su osobe s invaliditetom, starije osobe i migranti, posebno sezonski radnici, kako bi se osiguralo da se njihove posebne potrebe rješavaju uz istodobno promicanje socijalne uključenosti; poziva Komisiju da dodatno uskladi prakse među državama članicama u pogledu uključivanja osoba s invaliditetom;
25. naglašava da bi ciljane intervencije za potporu mladima i poticanje učinkovite generacijske obnove trebale biti prioritet kako bi se potaknula stalna prisutnost mladih u ruralnim područjima i riješio problem demografskog pada; naglašava da bi posebnu pozornost trebalo posvetiti prevladavanju glavnih izazova i uklanjanju postojećih prepreka, kao što su pristup visokom obrazovanju i prijenos znanja, mogućnosti zapošljavanja, stjecanje poslovnih vještina te pristup zemljištu i kapitalu; naglašava potrebu za visokokvalitetnim poljoprivrednim obrazovnim sustavima za osposobljavanje mladih stručnjaka; u tom pogledu ističe važnu ulogu mladih poljoprivrednika u modernizaciji poljoprivrede EU-a i stvaranju više mogućnosti u ruralnim područjima; naglašava da je potrebno podržati njihovu uspješnu integraciju, posebno olakšavanjem kupnje i davanja u zakup poljoprivrednog zemljišta, ističući u tom pogledu potencijal inkubatora poljoprivrednih gospodarstava;
26. poziva Komisiju i države članice da razviju i ojačaju mjere, u skladu s europskim stupom socijalnih prava, za poboljšanje prava, radnih uvjeta, sigurnosti, zdravlja i socijalne zaštite radnika u ruralnim područjima, uključujući životne i radne uvjete sezonskih radnika i radnika migranata, istodobno osiguravajući usklađenost među područjima politika koja utječu na to pitanje;

27. naglašava da europski zeleni plan, uključujući strategiju „od polja do stola” i digitalnu transformaciju, može otvoriti nove mogućnosti u ruralnim područjima, novu dinamiku za otporniju budućnost i mogućnosti za održiva radna mjesta; ističe da je potrebno osigurati pravednu i uključivu tranziciju, promičući ruralnu gospodarsku vitalnost te teritorijalnu i socijalnu koheziju, te pružiti odgovarajuću potporu i resurse za suočavanje s izazovima u tom pogledu, posebno s obzirom na trenutačnu krizu;
28. ističe središnju ulogu poljoprivrede, poljoprivredno-prehrambenog sektora i održivog šumarstva u ruralnim područjima, u osiguravanju radnih mjesta i osiguravanju visokokvalitetne i raznolike hrane i biomase proizvedene na održiv način; ustraje u tome da je socijalna, ekološka i gospodarski održiva poljoprivreda, uključujući agroekologiju i ekološku poljoprivredu, kojom se poljoprivrednicima osigurava pravedan prihod, ključna za vitalnost tih područja;
29. skreće pozornost na važnu ulogu malih i srednjih poljoprivrednih gospodarstava i obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava u održavanju ruralnog stanovništva i očuvanju upravljanja zemljištem i krajobraza te smatra da bi im se trebala pružiti potpora kako bi se zajamčili odgovarajući životni uvjeti i ublažio pad broja poljoprivrednih gospodarstava; ističe da poljoprivrednici u udaljenim i ruralnim područjima, posebno mali poljoprivrednici, još uvijek nemaju dovoljan pristup tehnologijama;
30. prepoznaje važnost podupiranja inicijativa za suradnju u poljoprivredi i socijalnoj ekonomiji kao alata za ruralni razvoj; skreće pozornost na ulogu poljoprivredno-prehrambenih zadruga u okolišnoj, gospodarskoj i socijalnoj održivosti ruralnih područja, dodajući vrijednost proizvodima, otvarajući radna mjesta i diversificirajući lokalno gospodarstvo; potiče Komisiju i države članice da potiču i promiču zadruge u ruralnim područjima;
31. naglašava važnost promicanja sustava kvalitete EU-a, posebno oznaka zemljopisnog podrijetla, kao sredstva za poboljšanje kvalitete i pravedne raspodjele gospodarske vrijednosti unutar prehrambenih lanaca te, u konačnici, za održavanje ruralnog stanovništva na teritoriju EU-a;
32. naglašava da su nepoštene trgovačke prakse i dalje ozbiljan problem u poljoprivrednom sektoru i ističe činjenicu da su potrebni daljnji koraci kako bi se osigurala bolja raspodjela vrijednosti duž lanca; podsjeća na potencijal kratkih lanaca opskrbe za približavanje potrošača i proizvođača, pružanje bolje naknade poljoprivrednicima i smanjenje stakleničkih plinova u ciklusu proizvodnje hrane; naglašava da bi trebalo uzeti u obzir učinak sporazuma o slobodnoj trgovini na ruralna područja;
33. napominje da je potrebna pravedna raspodjela izravnih plaćanja kako bi se osigurao uravnotežen razvoj regija i ruralnih područja; naglašava važnost plaćanja u okviru ZPP-a za područja s prirodnim ograničenjima u očuvanju održivih aktivnosti u tim područjima; poziva države članice da potiču snažne teritorijalne mreže ruralnog razvoja u okviru ZPP-a za koordinaciju svih dionika ruralnog razvoja;
34. ističe da su ekstenzivni silvo-pastoralni ili ekstenzivni uzgoj stoke koji se temelji na trajnim pašnjacima, koji često uključuje pašnjake visoke ekološke vrijednosti i ugrožene vrste i pasmine iz uzgoja, posebno u udaljenim planinskim područjima, ključne značajke europskih ruralnih područja koje treba podupirati i poticati;

35. ističe važnost pristupa prilagođenim ulaganjima, istraživanjima i inovacijama za održivu poljoprivredu; prima na znanje uspjeh Europskog partnerstva za inovacije u području poljoprivredne produktivnosti i održivosti te poziva na nastavak i širenje tog inovativnog pristupa „odozdo prema gore” kako bi se pronašla prilagođena rješenja koja su osmislili lokalni dionici, kao i drugih partnerstava za ruralne inovacije i inovacijskih centara s više dionika; smatra da bi inovacije trebale biti usklađene s tradicionalnim praksama i znanjem, posebno onima prilagođenima značajkama svakog područja;
36. podsjeća da velike zvijeri, posebno vukovi, mogu utjecati na održivost poljoprivrede, posebno na nekim vrstama ekstenzivnih poljoprivrednih zemljišta kojima se gospodari bogata biološkom raznolikošću; napominje da se time naglašava potreba za osiguravanjem uravnoteženog suživota ljudi i tih životinja u ruralnim područjima; u tom pogledu poziva Komisiju i države članice da poduzmu konkretne mjere za osiguravanje tog suživota kako se ne bi ugrozio održivi razvoj i dinamika ruralnih područja, a posebno kako bi se zaštitile tradicionalne poljoprivredne prakse kao što je nomadsko stočarstvo; podsjeća na odgovornost Komisije da procijeni napredak u postizanju stanja očuvanosti i da, prema potrebi, izmijeni stanje zaštite vrsta ako se postigne željeno stanje očuvanosti; potiče Komisiju da potiče raspravu o velikim zvijerima s dionicima iz ruralnih područja, da pruži informacije o mogućnostima financiranja preventivnih mjera protiv napada na stoku i da promiče koordinirane pristupe u svim državama članicama;
37. naglašava da su diversifikacija i inovacije u ruralnom gospodarstvu, s više teritorijalnog pristupa utemeljenog na lokalnom potencijalu i karakteristikama, ključni za iskorištavanje mogućnosti iz digitalne i zelene tranzicije; poziva države članice da uvedu mjere kojima se pruža potpora pravednoj tranziciji i diversifikaciji ruralnog gospodarstva te podržava otvaranje kvalitetnih radnih mjesta u ruralnim područjima; naglašava potencijal biookruga, ekoregija, sekvenciranja ugljika i ekoturizma za diversifikaciju ruralnog gospodarstva; podsjeća da održiva poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo također mogu ponuditi mogućnosti za diversifikaciju poslovanja u ruralnim područjima;
38. uviđa da turizam može predstavljati važan izvor prihoda za ruralne zajednice, ističući potencijal raznolikih modela održivog turizma; ističe često nedovoljno iskorišten potencijal rekreacijskog ribolova i udičarskog turizma za privlačenje turista tijekom cijele godine; poziva na ulaganje napora u jačanje položaja ruralnog turizma, kao što je vinski turizam, u strategijama za diversifikaciju ruralnog gospodarstva, zajedno s poljoprivrednim i prehrambenim sektorom;
39. prepoznaje važnost održivog upravljanja igrama za budućnost ruralnih područja u pogledu očuvanja socijalne, gospodarske, kulturne i biološke raznolikosti;
40. poziva Komisiju i države članice da poduzmu hitne mjere za osmišljavanje i provedbu mjera za borbu protiv razlika među spolovima, posebno u pogledu plaća i mirovina; naglašava da bi se rodno osviještena politika trebala primjenjivati na svim razinama donošenja politika, osiguravajući provedbu strategije EU-a za rodnu ravnopravnost 2020. 2025., posebno u ruralnim područjima;
41. žali zbog toga što rad žena u ruralnim područjima još uvijek nije na odgovarajući način priznat, posebno u poljoprivredi; ističe da su žene u ruralnim područjima više pogođene

skrivenom nezaposlenošću i sudjelovanjem u neformalnoj ekonomiji, što doprinosi češćem iseljavanju mladih žena; naglašava potrebu za ciljanim mjerama kako bi se prevladali njihovi specifični izazovi na tržištu rada i poboljšao njihov pristup odgovarajućim uslugama, uključujući široku zdravstvenu skrb, s posebnim naglaskom na uključivanju najranjivijih skupina; ponavlja važnost pozitivne ravnoteže između poslovnog i privatnog života te u tom pogledu pozdravlja predstojeću europsku strategiju za skrb;

42. ustraje u tome da je potrebno poboljšati sudjelovanje žena u donošenju odluka i političkom sudjelovanju u ruralnim područjima; poziva države članice da promiču rodnu ravnopravnost i potiču ravnopravno sudjelovanje u svim ruralnim organizacijama, udrugama i javnim institucijama na položajima na kojima se donose odluke, u vlasništvu poduzeća i pristupu kvalitetnim radnim mjestima; naglašava potrebu za ciljanim osposobljavanjem i razvojem vještina, kao i za poticajnim okruženjem, olakšanim pristupom financijskim sredstvima i promicanjem ženskog poduzetništva u ruralnim područjima;
43. poziva Komisiju i države članice da promiču uključivanje žena u poljoprivredu, posebno istraživanjem mogućnosti podupiranja suvlasništva europskih poljoprivrednih gospodarstava; traži da se rad žena u poljoprivrednim djelatnostima, posebno rad supružnika i partnera koji pomažu u poljoprivredi, u potpunosti prizna odobravanjem pravnog priznanja i potpunim pristupom pravima iz sustava socijalne sigurnosti; ističe ulogu žena u ruralnim područjima u prelasku na održivu poljoprivredu i u zelenoj tranziciji;
44. ističe središnju ulogu ruralnih područja u prijelazu na ugljično neutralno i kružno gospodarstvo, uključujući održivo biogospodarstvo i šumarstvo; poziva Komisiju i države članice da lokalnim akterima, kao što je stvaranje ruralnih energetske zajednice, omoguće prihvaćanje inicijativa koje doprinose lokalnom prihvaćanju obnovljivih izvora energije;
45. naglašava da inicijative u ruralnim područjima, kao što je razvoj infrastrukture za obnovljivu energiju, moraju učinkovito doprinijeti gospodarskoj, socijalnoj i okolišnoj vitalnosti tih područja te uzeti u obzir potrebu za društvenom prihvaćenošću na lokalnoj razini; ustraje u tome da bi ciljevi proizvodnje hrane i zaštita područja visoke ekološke vrijednosti, kao što su područja mreže Natura 2000, trebali biti prioritet;
46. poziva Komisiju i države članice da dodatno podrže ruralna područja u širenju održive proizvodnje energije iz obnovljivih izvora, među ostalim uklanjanjem postojećih prepreka, decentralizacijom sustava proizvodnje i skladištenja, jačanjem energetske mreže i osposobljavanjem kvalificiranih stručnjaka, kao i da promiču upotrebu obnovljivih izvora energije kao sredstva za doprinos energetske autonomiji, diversifikaciji prihoda i borbi protiv energetske siromaštva i klimatskih promjena; napominje važnost povećanja kružnosti poljoprivrednih gospodarstava;
47. primjećuje važnost mikrokogeneracije na poljoprivrednim gospodarstvima; naglašava da poljoprivrednici ne smiju biti u nepovoljnom položaju prilikom opskrbe mreže električnom energijom zbog korištenja javnih bespovratnih sredstava, uključujući ZPP.
48. ističe da su ruralna područja u većem riziku od socijalne isključenosti i energetske

siromaštva zbog velikih udaljenosti koje treba obuhvatiti te zbog ograničene mobilnosti u mnogim ruralnim područjima; nadalje ističe da su ti rizici povezani i s infrastrukturom i s uslugama; ističe da su dostupna, javna, zelena i inovativna rješenja za ruralnu mobilnost i ulaganja potrebna za postizanje pravednog rasta i teritorijalne kohezije, u skladu s održivom energetsom tranzicijom;

49. poziva na uključivo planiranje infrastrukture kojim se nijedna regija ne zapostavlja, posebno jačanjem javnih ulaganja i brzom provedbom fondova EU-a i nacionalnih fondova kojima se doprinosi povezivosti u ruralnim područjima, podupiranjem i razvojem integriranih i intermodalnih prometnih sustava te davanjem prednosti izoliranim i nepovezanim područjima u transeuropskoj prometnoj mreži;
50. naglašava da digitalna tranzicija otvara nove mogućnosti za ruralna područja, koja su dostupna samo ako postoji odgovarajuća, stabilna, brza i pristupačna širokopolasna pokrivenost, koja nije dovršena u svim ruralnim područjima; ističe da digitalni razvoj povećava privlačnost ruralnih područja, smanjuje probleme povezane s udaljenošću, poboljšava pristup uslugama i olakšava digitalizaciju u poljoprivredi; poziva na stvaranje lokalnih „digitalnih centara” velikih brzina prilagođenih radu na daljinu;
51. upozorava na rizike od širenja digitalnog jaza u ruralnim područjima zbog nedostatka pokrivenosti 5G tehnologijom te poziva države članice da mobiliziraju sve dostupne instrumente kako bi se poboljšalo potpuno uvođenje 5G mreža i uklonile administrativne prepreke, uz posebnu potporu fondova kohezijske politike EU-a i planova država članica za oporavak i otpornost, ali i privatnih ulaganja; naglašava potrebu za pravovremenom revizijom relevantnih smjernica o državnim potporama za ruralna područja koja ne djeluju na tržištu;
52. skreće pozornost na činjenicu da komparativni nedostatak digitalnih vještina u ruralnim područjima može spriječiti ruralne zajednice da iskoriste mogućnosti digitalizacije i otežati razvoj malih i srednjih poduzeća (MSP-ova);
53. poziva na donošenje mjera na razini EU-a te na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini kojima se osigurava digitalna uključenost, posebno u kontekstu starenja stanovništva, i promiču prilagođene digitalne vještine uz istodobno podupiranje poticajnog okruženja za inovacije i razvoj prilagođenih digitalnih rješenja; ističe potencijal digitalnih alata za održivu poljoprivredu i pametnu poljoprivredu, za razvoj lokalnog, kratkog lanca opskrbe i za povećanje privlačnosti poljoprivrednog sektora za mlade poljoprivrednike;
54. smatra da bi pametna sela trebalo smatrati vodećim projektom akcijskog plana EU-a za ruralna područja kako bi se bolje promicao njihov razvoj nakon 2020.; naglašava važnost uravnoteženih javno-privatnih partnerstava u tom kontekstu; ističe potencijal tehnologija pametnih gradova, koje bi trebalo adekvatno financirati, te smatra da bi digitalna platforma „Tržište pametnih gradova”²⁴ mogla poslužiti kao model za daljnji razvoj ekosustava pametnih sela; naglašava da bi se ruralno gospodarstvo i metoda razvoja LEADER te instrumenti financiranja lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice također trebali koristiti za daljnji razvoj pametnih sela;

²⁴ <https://smart-cities-marketplace.ec.europa.eu/>

55. napominje da se ruralne zajednice i dalje suočavaju s izazovima povezanim s pristupom osnovnim uslugama i gospodarskim prilikama te da nailaze na određeni stupanj nedosljednosti u pogledu planiranja povezanog s jazom između ruralnih i urbanih područja; naglašava da su ulaganja u zaštitu okoliša, ruralnu infrastrukturu te ruralno zdravstvo i obrazovanje ključna za održivi ruralni razvoj; poziva Komisiju i države članice da utvrde minimalne kriterije dobrobiti koje bi trebalo osigurati u odnosu na stanovništvo određenih područja;

4. Prvi koraci za definiranje vizije i strategije za ruralna područja

56. žali zbog kasnog objavljivanja komunikacije Komisije, zbog čega je isključena njezina potpuna integracija u zakonodavne instrumente i planiranje trenutačnog programskog okvira; poziva Komisiju da zajamči da sve države članice na odgovarajući način rješavaju integriranu ruralnu dimenziju pod vodstvom zajednice te da ocijeni njezinu provedbu i učinak u strateškim planovima zajedničke poljoprivredne politike, programima kohezijske politike, programima Europskog fonda za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu te planovima za oporavak i otpornost;
57. potiče države članice da se pozabave posebnim izazovima ruralnih područja i njihovih zajednica tijekom provedbe programa trenutačnog višegodišnjeg financijskog okvira, osiguravajući i olakšavajući pristup ulaganjima potrebnima za socijalnu uključenost, gospodarsku i okolišnu učinkovitost i otvaranje radnih mjesta, kako bi se potaknula konkurentnost, omogućila pravedna digitalna i zelena tranzicija te povećala privlačnost i kvaliteta života u ruralnim područjima; poziva Komisiju da prati pokazatelje u programima EU-a i ocijeni njihovu usklađenost s ciljevima dugoročne vizije za ruralna područja EU-a;
58. pozdravlja plan REPowerEU koji može imati ključnu ulogu u smanjenju ovisnosti o fosilnim gorivima, posebno onima ruskog podrijetla, i ističe moguće brojne mogućnosti za ruralna područja u tom pogledu, ali je duboko zabrinut zbog prijedloga za znatno povećanje mogućnosti prijenosa sredstava iz fondova pod podijeljenim upravljanjem, s mogućim štetnim posljedicama za srednjoročno i dugoročno planiranje politika prema pravednoj zelenoj i digitalnoj tranziciji, među ostalim za ruralna područja;
59. poziva države članice da učinkovito iskoriste različite mogućnosti financiranja kako bi također poboljšale izgled malih i srednjih poduzeća, s obzirom na njihovu važnu ulogu u stvaranju radnih mjesta u ruralnim područjima, te poziva Komisiju da prati i ocijeni je li njezina potpora doprla do ruralnih područja i donosi li korist njihovim zajednicama; naglašava važnost podupiranja poduzetništva, socijalne ekonomije i socijalnih inovacija, uključujući srebrno gospodarstvo, posebno kada se doprinosi provedbi europskog stupa socijalnih prava;
60. poziva države članice da bolje iskoriste sve dostupne alate za potporu ruralnim područjima, uključujući porezne poticaje za pojedince i poduzeća koja se žele nastaniti u ruralnim područjima, s ciljem olakšavanja otvaranja radnih mjesta i poticanja osnivanja novih stanovnika, kao i poticanja privatnih poduzeća na promicanje rada na daljinu, s ciljem aktivne borbe protiv depopulacije; poziva Komisiju da razmotri druge mogućnosti potpore u okviru državnih potpora u ruralnim područjima s vrlo niskom gustoćom naseljenosti;

61. žali zbog stalnih prepreka pristupu iz više fondova, unatoč njegovoj vrijednosti, koje otežavaju primjenu integrativnih pristupa u ruralnim područjima te traži jasne smjernice za njegovu provedbu; poziva Komisiju da početkom 2023. podnese zakonodavni prijedlog kojim bi se mogućnost pristupa „vodećeg fonda” proširila na intervencije koje se sufinanciraju iz više od jednog fonda s podijeljenim upravljanjem, kao i da ga dodatno pojednostavni navođenjem da se pravila vodećeg fonda moraju primjenjivati u cijelosti; istodobno poziva Komisiju da istraži alternative pristupima integriranom teritorijalnom razvoju koji se financiraju iz više fondova;
62. poziva Komisiju da poboljša sinergije i koordinaciju između instrumenata financiranja EU-a kao što su kohezijska politika, ZPP i instrument za oporavak NextGenerationEU, kao i s nacionalnim instrumentima, za uspješan ruralni razvoj u EU-u; potiče Komisiju da početkom 2023. podnese ciljani zakonodavni prijedlog kako bi se omogućio prijenos sredstava među svim fondovima s podijeljenim upravljanjem pri podupiranju ruralnih teritorijalnih strategija i jačanju sinergija između fondova i programa;
63. poziva Komisiju i države članice da nastave s daljnjim pojednostavljenjem i smanjenjem administrativnog opterećenja, i to koordinacijom svojih unutarnjih uprava kako bi se izbjeglo udvostručavanje zadaća, posebno za manje projekte i mikrofinanciranje, koji su ključni za ruralna područja; napominje da neka ruralna područja ne mogu iskoristiti dostupne mogućnosti financiranja zbog nedostatka informacija i nedostatka kapaciteta te im je potrebna potpora kako bi se to ispravilo; smatra da je primjena pojednostavljenih mogućnosti obračuna troškova učinkovita mjera za postizanje administrativnog pojednostavljenja;
64. naglašava ulogu koju sve zajedničke politike i fondovi EU-a, i oni pod izravnim upravljanjem, moraju imati u podupiranju ruralnih područja uključivanjem ruralne dimenzije u osmišljavanje njihovih mjera i intervencija te naglašava potrebu za koherentnošću politika; poziva Komisiju da razvije mehanizam za procjenu i praćenje doprinosa svakog fonda ruralnim područjima;
65. traži od Komisije da posebnu pozornost posveti provedbi članka 174. UFEU-a i da zajamči da se u svim politikama EU-a primjenjuje načelo „nenanošenja štete koheziji”, posebno u ruralnim područjima;
66. podsjeća da je kohezijska politika EU-a, čiji je cilj promicanje gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije Unije, od ključne važnosti za ruralna područja, a posebno za ona ruralna područja kojima se poklanja posebna pozornost; napominje da u skladu s odredbama kohezijske politike EU mora posvetiti posebnu pozornost rješavanju izazova regija i područja u nepovoljnom položaju;
67. ističe zaključke studije Komisije o učinkovitosti inicijative LEADER u pronalaženju rješenja za gospodarske, socijalne i razvojne probleme i mogućnosti na lokalnoj razini te doprinosu održivom ruralnom razvoju u cijelom EU-u;
68. poziva države članice da podrže lokalni razvoj pod vodstvom zajednice, uključujući LEADER, potičući sudjelovanje u lokalnim akcijskim skupinama, olakšavajući i promičući pristupe financirane iz više fondova i osiguravajući učinkovitu autonomiju lokalnih akcijskih skupina u pogledu njihova sastava i donošenja odluka; smatra da bi smisleno izdvajanje pomoći za CLLD u okviru svih relevantnih fondova na razini EU-a,

slično kao u Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj (EPFRR), doprinijelo jačim integriranim strategijama i održivijem i otpornijem teritorijalnom razvoju;

5. Načelo partnerstva, upravljanje i jačanje ruralnih područja

69. naglašava da će se osnaživanjem ruralnih zajednica, posebno u najudaljenijim, otočnim te rijetko i slabije naseljenim područjima, promicati veća socijalna kohezija, inovacije, poduzetništvo i snažniji osjećaj pripadnosti i identiteta te da će za uspostavu i provedbu projekata biti potrebni veći naponi za izgradnju kapaciteta; naglašava da su ruralne zajednice ključne za koheziju EU-a te bi ih stoga trebalo podržati kako bi se potaknuo uravnotežen društveno-gospodarski razvoj; podsjeća na posebnu prirodu najudaljenijih regija kako je utvrđeno u članku 349. UFEU-a i naglašava da su ruralna područja u najudaljenijim regijama podložna dodatnim ograničenjima, također u tom pogledu;
70. poziva na učinkovitu primjenu načela supsidijarnosti, uz decentralizirane politike koje se više temelje na zajednici, decentralizirane politike odozdo prema gore i mjere potpore koje uključuju lokalne aktore, uključujući poljoprivrednike i lokalne organizacije, vlasti i civilno društvo, te stoga ustraje u tome da oni moraju imati aktivnu ulogu od donošenja odluka do razvoja, provedbe i evaluacije politika kako bi se najbolje utvrdile potrebe svakog teritorija;
71. primjećuje da iako su zakonodavstvom EU-a predviđeni pristupi višerazinskog upravljanja i partnerstva, postoji otpor prema njihovoj konkretnoj primjeni u nekim državama članicama; poziva države članice da podrže te pristupe dodjelom odgovornosti na odgovarajućoj razini upravljanja te osiguravanjem političke odgovornosti i snažne koordinacije politika i ulaganja na svim razinama upravljanja; poziva Komisiju da održava izravan i strukturiran dijalog s različitim razinama upravljanja uključenima u upravljanje politikama EU-a sa snažnim učinkom na ruralna područja;

6. Oblikovanje budućnosti nakon 2027.

72. prima na znanje namjeru Komisije da do sredine 2023. analizira mjere koje EU i države članice poduzimaju u ruralnim područjima te da na temelju toga početkom 2024. izradi javno izvješće; smatra da bi ta evaluacija mogla imati ključnu ulogu, posebno utvrđivanjem područja u kojima su još potrebna pojačana potpora i financiranje, te da bi se njome mogao otvoriti put prema ruralnoj strategiji od preispitivanja sredinom provedbenog razdoblja i akcijskog plana za ruralna područja u programskom razdoblju 2028. – 2034.; stoga poziva Komisiju da u tu evaluaciju izravno uključi sve relevantne dionike i upravljačka tijela;
73. poziva Komisiju da istraži alternativne političke strategije i pristupe za oblikovanje financiranja u sljedećem programskom razdoblju, uključujući ispitivanje mogućnosti jedne nacionalne strategije, u suradnji s regionalnim i lokalnim vlastima, i jedne uredbe za sve fondove s podijeljenim upravljanjem, kao i novih načina jačanja načela partnerstva i pristupa višerazinskom upravljanju, uz promicanje istinski integriranog teritorijalnog razvoja u ruralnim područjima;
74. poziva na snažnu ruralnu dimenziju u budućim propisima o kohezijskoj politici, koji bi

trebali uključivati namjenska sredstva u tu svrhu; predlaže da Komisija nakon javnog savjetovanja pokrene studiju o mogućnosti izdvajanja dijela Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda za ruralna područja, uz druga korisna ulaganja, s posebnim naglaskom na regije s posebnim geografskim obilježjima kao što su planine, udaljena područja, otoci i najudaljenije regije;

75. podsjeća da su budućnost i blagostanje ruralnih područja od ključne važnosti za sigurnost opskrbe hranom, autonomiju i otpornost Europe, kao i za održivu kombinaciju izvora energije koja doprinosi energetskej neovisnosti EU-a, kao što su jasno pokazale nedavna pandemija bolesti COVID-19 i ruska invazija na Ukrajinu; ističe da su poljoprivredno-prehrambeni sustavi tijekom tih kriza omogućili stalan pristup kvalitetnoj hrani, a istodobno su otvorili nove mogućnosti za skraćivanje lanaca opskrbe hranom i za lokalnu proizvodnju hrane i hrane za životinje, posebno proteinskih usjeva;
76. poziva na to da se dugoročna vizija razvije u konkretnu i mjerljivu istinsku ruralnu strategiju na razini EU-a, uključujući strateški dijalog o suradnji s urbanim područjima, te na koordinaciju doprinosa svih fondova i politika EU-a ruralnim područjima; naglašava da ta strategija mora biti u potpunosti integrirana u buduća programska razdoblja; poziva sve države članice da razviju ruralne strategije na nacionalnoj i regionalnoj razini kojima će se definirati načini i sredstva potrebna za rješavanje problema s kojima se suočavaju ruralna područja;
77. Poziva Komisiju da pravodobno procijeni mogući učinak odvajanja EPFRR-a od zajedničkih odredbi za fondove s podijeljenim upravljanjem utvrđenih u Uredbi (EU) 2021/1060 na razvoj integriranih teritorijalnih pristupa u ruralnim područjima te da procijeni potrebne holističke pristupe ruralnom razvoju i izvuče pouke za sljedeća programska razdoblja u pogledu njihova mogućeg uključivanja;

7. Ruralna područja izvan EU-a

78. vjeruje da EU ima snažan interes u izgradnji ne samo prekograničnih partnerstava nego i partnerstava izvan svojih granica radi promicanja prosperitetnijih ruralnih društava i gospodarstava uz dugoročnu uzajamnu korist; naglašava da su suradnja i razmjena znanja važni u tom procesu, ali i da se moraju osigurati jednaki uvjeti za sve;
79. naglašava važnost strateških poveznica između Afrike, Latinske Amerike i Europe na temelju napretka ostvarenog u akcijskom planu Afrike i Europe za transformaciju ruralnih sredina kojim se utvrđuju inicijative osmišljene za održivo ojačanje afričkog poljoprivredno-prehrambenog sektora i ruralnih teritorija; ističe da je i dalje na oprezu u pogledu promjenjive uloge Kine i njezina sve većeg strateškog utjecaja na afrički kontinent i svoje rezolucije od 16. rujna 2021. o novoj strategiji EU-a za Kinu²⁵;
80. naglašava važnost učenja iz primjera uspješnosti nekih ruralnih područja i daljnje uporabe potencijala takvih primjera; u tu svrhu poziva na dodatne mogućnosti razmjene i uspostavljanje platformi u ruralnim područjima i među njima radi promicanja kohezije, solidarnosti i razmjene na razini EU-a;

²⁵ SL C 117, 11.3.2022., str. 40.

-
- ◦

35. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

OBRAZLOŽENJE

Europska ruralna područja. Izazovi, mogućnosti i put za budućnost.

Europska ruralna područja ključni su aspekt europskog načina života i vitalnosti gospodarskog, socijalnog i okolišnog funkcioniranja našeg društva. U tim područjima živi 137 milijuna ljudi, odnosno 30,6 % stanovništva EU-a, ali pokrivaju oko 83 % ukupnog područja EU-a.

Ruralna područja ključna su za osiguravanje naše proizvodnje i neovisnosti opskrbe hranom, očuvanje naših prirodnih resursa, krajolika i bioraznolikosti, kao i kulturnog naslijeđa. Izvjestiteljica je uvjeren da ona mogu imati središnju ulogu u rješavanju velikih trenutačnih društvenih izazova pružanjem usluga ekosustava radi ublažavanja klimatskih promjena i negativnog učinka na okoliš te promicanja održive proizvodnje hrane i omogućavanjem pravedne zelene i digitalne tranzicije.

Unatoč njihovim prednostima, ruralna se područja, a posebno udaljena i najslabije razvijena područja, suočavaju sa značajnim problemima koje tek treba riješiti i uzrok su rastućeg nezadovoljstva ruralnog stanovništva koje smatra da njegove potrebe nisu u dovoljnoj mjeri razmotrene pri donošenju odluka, što stvara plodno tlo za građansku i političku neangažiranost. Ruralna se područja u posljednje vrijeme suočavaju s dodatnim izazovima koje je uzrokovala pandemija bolesti COVID-19 i rat u Ukrajini i koji su posebno povezani sa sigurnošću i neovisnošću opskrbe hranom.

Izvjestiteljica naglašava da je holistički pristup politika i djelovanja na razini EU-a u kombinaciji s nacionalnim i regionalnim politikama i djelovanjima od iznimne važnosti za osiguravanje dobrobiti građana u ruralnim područjima EU-a. Oni su ključni i za rješavanje postojećih problema, posebno pada broja i starenja stanovništva, manje prilika za kvalitetna radna mjesta, nedostatak pristupa kvalitetnim uslugama od općeg interesa, klimatskih i okolišnih pritisaka, niže razine povezanosti i pristupa inovacijama.

Izvjestiteljica ustraje na tome da stanovnici ruralnih područja moraju, kao i svi drugi građani, imati ravnopravne uvjete za postizanje svojih profesionalnih, društvenih i osobnih ciljeva, s posebnim naglaskom na ranjivije skupine u društvu i učinkovito ostvarivanje europskog stupa socijalnih prava. U tom su pogledu obvezna usmjerena ulaganja i intervencije politike kojima se potiče učinkovita generacijska obnova i uklanjanje razlika među spolovima koje još uvijek postoje u nekoliko područja. Zaista je ključno da svi budu obuhvaćeni i da nitko ne bude zapostavljen.

Diversifikaciju i inovaciju ruralnog gospodarstva koji se temelji na lokalnom potencijalu izvjestiteljica smatra ključnom za ostvarivanje punog potencijala koji nudi digitalna i zelena tranzicija, uz istodobno naglašavanje ključne uloge koju poljoprivredna djelatnost ima u ruralnim područjima. Održiva poljoprivreda, koja poljoprivrednicima donosi pravedan prihod, a potrošačima kvalitetne proizvode, uz istodobni će doprinos zaštititi okoliša biti katalizator otpornosti, vitalnosti i prosperiteta tih teritorija.

Europskim zelenim planom otvorit će se nove mogućnosti u ruralnim područjima, posebno u

prijelazu na niskougljično gospodarstvo. Ključno je da se tim mogućnostima osigura pravedna i uključiva tranzicija te učinkovito doprinese gospodarskoj i društvenoj vitalnosti ruralnih zajednica koje su, uz svoje unutarnje neriješene strukturne poteškoće, i u većem riziku od energetske siromaštva i socijalne isključenosti.

Odgovarajuća pokrivenost stabilne i dostupne širokopojasne usluge, izgradnja digitalnih kapaciteta i poticajno okruženje za ruralne digitalne inovacije ključni su uvjeti koji moraju biti ispunjeni da bi ruralna područja mogla ostvariti koristi od novih mogućnosti koje im donosi digitalna tranzicija. Njome bi se omogućio neograničen potencijal u naporima da se poboljšaju životi ljudi i ublaži negativan učinak smanjene povezanosti, izoliranosti i udaljenosti omogućavanjem primjene novih tehnoloških razvoja kao što su tehnologije telezdravstva, rješenja e-uprave i usluge obrazovanja, primjenom novih metoda učenja, uporabom globalnog znanja i poticanjem cjeloživotnog učenja.

Dugoročna vizija za ruralna područja EU-a, prvi koraci i buduća djelovanja prema jačim, povezanim i prosperitetnim ruralnim područjima.

Izvjestiteljica pozdravlja Komunikaciju Europske komisije o dugoročnoj viziji za ruralna područja EU-a i slaže se s njezinim općim ciljevima. Smatra da je to dragocjena prilika za davanje političke vidljivosti pravovremenoj raspravi i jačanje prijeko potrebnog hitnog djelovanja za sadašnjost i budućnost ruralnih područja.

Ta je Komunikacija i prilika za naglašavanje prednosti i vrijednosti ruralnih područja uz naglasak na pozitivne i konstruktivne poruke, kao što je provedba inovativnih projekata koji kombiniraju znanost, kreativnost i nasljeđeno znanje te koji privlače i zadržavaju mlade i ljude iz gradskih područja.

Komunikacijom je predviđen niz inicijativa i alata politike kojima se ruralnim područjima omogućuje da iskoriste svoj potencijal.

Akcijskim planom za ruralna područja trebale bi se otvoriti mogućnosti za promicanje teritorijalne kohezije ruralnih područja. Izvjestiteljica smatra da bi se taj akcijski plan trebao razviti u trajni dinamični instrument koji je fleksibilan i prilagodljiv razvoju na terenu te poziva Komisiju i države članice da im njegova provedba bude prioritet postavljanjem jasnih ciljeva u pogledu rezultata radi postizanja jačih, povezanih, otpornijih i prosperitetnijih ruralnih područja do 2040.

Izvjestiteljica u potpunosti podržava razvoj pakta za ruralna područja koji se treba ostvariti u obliku čvrstih obveza i učinkovitog akcijskog plana uz jasnu definiciju konkretnih ciljeva, rezultata, sustava upravljanja i praćenje te institucionalnih odgovornosti, ako želi ostvariti svoje težnje kao i potrebe i očekivanja ruralnih područja.

Mehanizam procjene učinka na ruralna područja za bolje utvrđivanje i uzimanje u obzir potencijalnog učinka i implikacija europskih politika na ruralna područja tijekom njihova nastanka, preispitivanja i procjene već se predugo odgađa i treba ga učinkovito i brzo provesti. Izvjestiteljica potiče države članice i na promicanje razvoja i provedbe učinkovitih mehanizama za procjenu učinka na ruralna područja na nacionalnoj razini te da iskoriste iskustva i potpore Komisije.

Izvjestiteljica izražava žaljenje kasno izdavanje komunikacije Komisije sprječava njezinu

cjelovitu integraciju u trenutačni programski okvir, planiranje politike i intervencije za iskorištavanje njezina punog potencijala.

Izvjestiteljica snažno vjeruje da su potrebni konkretni prijedlozi za neposredna, kratkotrajna djelovanja; ruralna područja ne mogu si priuštiti čekanje. Stoga poziva Komisiju da osigura odgovarajuće rješenje problema teritorijalne dimenzije ruralnog područja te da jednom godišnje procijeni njezinu provedbu i učinak u strateškim planovima u okviru zajedničke poljoprivredne politike, programima kohezijske politike te planovima za oporavak i otpornost. Podsjeća i da sve politike i fondovi EU-a u podijeljenom i izravnom upravljanju moraju imati svoju ulogu u pružanju potpore ruralnim područjima.

Istodobno, države članice moraju tijekom provedbe trenutačnih programa višegodišnjeg financijskog okvira i nacionalnih programa riješiti posebne probleme ruralnih područja te omogućiti potrebna ulaganja u socijalnu uključenost i otvaranje radnih mjesta kako bi se potaknula konkurentnost i omogućila pravedna digitalna i zelena tranzicija.

Pristup financiranja iz više fondova mogao bi znatno pomoći u ispunjavanju potreba ruralnih područja na integriraniji način. Međutim, trajne prepreke i dalje postoje te izvjestiteljica poziva Komisiju da poboljša sinergije i koordinaciju između instrumenata financiranja EU-a i nacionalnih instrumenata te da nastavi s pojednostavljenjem, posebno za manje projekte koji su ključni za ruralna područja.

Izvjestiteljica ističe da su ruralna područja EU-a vrlo raznolika. Ruralna područja koja se nalaze u blizini gradskih središta, u udaljenim područjima ili planinskim zonama te u najudaljenijim regijama suočavaju se s različitim problemima te stoga zahtijevaju ciljne strategije razvoja i rješenja.

Nedavna studijom koju je provela Komisija potvrdila je u svojim zaključcima o učinkovitosti LEADER-a u razvoju rješenja za gospodarske, socijalne i razvojne probleme i mogućnosti na lokalnoj razini te doprinosu održivom ruralnom razvoju u cijelom EU-u. Izvjestiteljica poziva države članice da pruže potporu inicijativama LEADER/CLLD olakšavanjem i promicanjem pristupa financiranja iz više fondova uzimajući pritom u obzir da bi značajna potpora lokalnom razvoju pod vodstvom zajednice (CLLD) na razini EU-a iz svih relevantnih fondova, uključujući Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj, doprinijela jačem održivom teritorijalnom razvoju.

Ta heterogenost zahtjeva izradu politike koja se više temelji na zajednici i prilagođena rješenja koja uključuju lokalne aktere, vlasti i organizacije civilnog društva te izvjestiteljica stoga ustraje na tome da oni moraju imati aktivnu ulogu u svim fazama razvoja politike, od donošenja odluka do provedbe i evaluacije politike. Njihovo sudjelovanje daje dodanu vrijednost uz jedinstveno iskustvo i znanje o različitim problemima na terenu. Nadalje, davanje glasa dionicima u donošenju odluka ima važnu ulogu u jačanju političkog legitimiteta i odgovornosti intervencija. Izvjestiteljica snažno vjeruje da će se time promicati jača socijalna kohezija i osjećaj pripadnosti.

Izgradnja kapaciteta, posebno u najudaljenijim i najslabije naseljenim područjima ključna je za jačanje ruralnih zajednica i njihovo dobivanje veće uloge u oblikovanju postupaka donošenja odluka.

Međutim, iako su zakonodavstvom EU-a predviđeni pristupi višerazinskog upravljanja i

partnerstva, još dolazi do otpora u konkretnoj primjeni tih načela. Države članice moraju poticati te pristupe dodjelom odgovornosti na odgovarajućoj lokalnoj razini i osiguravanjem političke odgovornosti te snažne koordinacije politika i ulaganja na svim razinama upravljanja.

Izvjestiteljica poziva da razvoj dugoročne vizije u pravu ruralnu strategiju na europskoj razini bude u cijelosti integriran u sljedeća programska razdoblja te potiče sve države članice da na nacionalnoj razini izrade strategije za ruralna područja. Nadalje smatra da bi procjena koju je Komisija najavila do sredine 2023. trebala otvoriti put punoj integraciji akcijskog plana za ruralna područja u programsko razdoblje 2028.–2034.

Izvjestiteljica smatra da je veoma važno da Komisija provede procjenu mogućeg učinka odvajanja Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj iz Uredbe o zajedničkim odredbama na razvoj integriranih teritorijalnih pristupa u ruralnim područjima te da na odgovarajući način iznese prijedloge za sljedeće programsko razdoblje.

EU je globalni akter koji doprinosi međunarodnom miru i razvoju te ima snažan interes u izgradnji partnerstava izvan svojih granica radi promicanja prosperitetnijih ruralnih društava i gospodarstava uz dugoročnu uzajamnu korist.

Na kraju, izvjestiteljica vjeruje da europska ruralna područja imaju ključnu ulogu u doprinosu gospodarskom, socijalnom i okolišnom funkcioniranju našeg kontinenta. Njihova se važnost ne smije podcijeniti, a ova je dugoročna vizija dobro polazište za budućnost iako je već sada potrebno hrabro i učinkovito djelovanje radi dobrobiti ruralnih područja koja djeluju sa svim akterima i na svim razinama u cilju postizanja jačih, povezanijih, otpornijih i prosperitetnijih ruralnih područja.

20.6.2022

MIŠLJENJE ODBORA ZA REGIONALNI RAZVOJ

upućeno Odboru za poljoprivredu i ruralni razvoj

o dugoročnoj viziji za ruralna područja EU-a – do 2040. ostvariti jača, povezana, otporna i prosperitetna ruralna područja
(2021/2254(INI))

Izvjestitelj za mišljenje (*): Álvaro Amaro

(*): Pridruženi odbor – članak 57. Poslovnika

PRIJEDLOZI

Odbor za regionalni razvoj poziva Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključiti sljedeće prijedloge:

1. pozdravlja komunikaciju Komisije od 30. lipnja 2021. o dugoročnoj viziji za ruralna područja EU-a, uključujući njezino zalaganje za to da nijedan pojedinac i nijedno područje ne budu zapostavljeni i da se EU približi građanima; naglašava da je važno usredotočiti se na ruralna područja, kao i na veze između ruralnih i urbanih područja, te posvetiti posebnu pozornost njihovim izazovima i potencijalu; naglašava da razvoj ruralnih područja ostaje visoko na popisu prioriteta EU-a jer ruralna područja imaju aktivnu ulogu u zelenoj i digitalnoj tranziciji EU-a;
2. pozdravlja novi pakt za ruralna područja koji je Komisija pokrenula 20. prosinca 2021., čiji je cilj uključivanje aktera na razini EU-a te na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini kako bi se poduprli zajednički ciljevi dugoročne vizije te kako bi se potaknula gospodarska, socijalna i teritorijalna kohezija i odgovorilo na zajedničke težnje ruralnih zajednica poticanjem dionika i aktera da se pridruže zajednici za ruralni pakt te da razmjenjuju svoja razmišljanja i ideje o njegovoj provedbi i budućem razvoju; nadalje pozdravlja akcijski plan EU-a za ruralna područja i mehanizam za procjenu učinka na ruralna područja osmišljene za procjenu učinka budućih inicijativa EU-a na ruralna područja;
3. napominje da članak 10. Uredbe (EU) 2021/1058 o Europskom fondu za regionalni razvoj i Kohezijskom fondu osigurava potporu regijama i područjima u nepovoljnom položaju, kao što su regije i područja sa zemljopisnim ili demografskim poteškoćama;
4. žali zbog činjenice da je dugoročna vizija predstavljena tek nakon zaključenja pregovora o uredbama o kohezijskoj politici i zajedničkoj poljoprivrednoj politici (ZPP) za razdoblje 2021.–2027. te nakon što je proračun EU-a za to razdoblje već donesen, a većina država članica već je isplanirala svoja ulaganja u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost; podsjeća da su sinergije između tih fondova i drugih relevantnih sredstava EU-a i nacionalnih i regionalnih sredstava ključne za budućnost ruralnih područja i

njihova stanovništva;

5. napominje da je kriza prouzročena bolešću COVID-19 pokazala da su građani EU-a željni ruralnih područja i da su shvatili da se dio odgovora na trenutačnu krizu može pronaći u ruralnim područjima, koja nude širok raspon prilika, među ostalim rad na daljinu;
6. poziva Vijeće da u svojim zaključcima jasno izrazi potrebu za djelovanjem u korist ruralnih područja, posebno za rješavanje problema s kojima se suočavaju, uključujući područja koja imaju zemljopisne posebnosti, kao što su planine, otoci ili najudaljenije regije, sjeverne rijetko naseljena područja i druga područja niske gustoće naseljenosti;
7. podsjeća da se ruralna područja u EU-u suočavaju s brojnim izazovima, kao što su starenje stanovništva, što dovodi do smanjenja broja radno sposobnog stanovništva, kao i slabo tržište rada, pomanjkanje infrastrukture i usluga, slabo diversificirano gospodarstvo, kombinacija niskih prihoda i većeg rizika od siromaštva i socijalne isključenosti, napuštanje poljoprivrednog zemljišta, nedostatak obrazovnih ustanova, visoke stope napuštanja školovanja i digitalni jaz;
8. nadalje ističe da je demografski izazov s kojim se suočava ruralno stanovništvo posebno ozbiljan među poljoprivrednim stanovništvom EU-a, s obzirom na to da je većina poljoprivrednika starija od 55 godina, dok su rijetki mladi poljoprivrednici, što dovodi do problema generacijske obnove u poljoprivredi jer poljoprivrednici imaju ključnu ulogu ne samo u proizvodnji hrane za građane EU-a nego i u održavanju ruralnih područja na životu; stoga poziva Komisiju da razvije strategije u tom pogledu;
9. naglašava da unatoč navedenim problemima ruralna područja nude dobre prilike i da je njihova raznolikost velika prednost za EU, s obzirom na to da osiguravaju prehrambene i okolišne resurse te mogu doprinijeti borbi protiv klimatskih promjena pružanjem alternativa fosilnim gorivima i razvojem kružnog gospodarstva;
10. poziva na veća ulaganja u digitalizaciju u ruralnim područjima i naglašava činjenicu da je digitalna povezivost od iznimne važnosti za osiguravanje infrastrukture, javnih i zdravstvenih usluga te djelatnosti za svakodnevni život ljudi, kako bi se izbjegla daljnja depopulacija ruralnih područja;
11. ističe da je u ruralnim područjima BDP po stanovniku znatno niži od europskog prosjeka; podsjeća da je kohezijska politika EU-a, čiji je cilj promicanje gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije Unije, od ključne važnosti za ruralna područja, posebno ona koja zahtijevaju posebnu pozornost u smislu članka 174. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU); nadalje podsjeća na to da se kohezijskom politikom EU-a prepoznaje važna uloga održive poljoprivrede te da ona uključuje sve razine upravljanja, osobito lokalne i regionalne vlasti;
12. vjeruje da lokalne i regionalne zajednice, zajedno s lokalnim poduzećima, nevladinim organizacijama i lokalnim akcijskim grupama najbolje razumiju izazove s kojima se suočavaju ruralne zajednice; naglašava, u svojstvu suzakonodavca, da bi mehanizam za procjenu učinka zakonodavnih inicijativa EU-a na ruralna područja trebao biti obvezan i savjetuje državama članicama da provedu takav mehanizam, uključujući na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini;

13. ističe važnost jačanja pristupa odozdo prema gore u ruralnom i lokalnom razvoju kao sredstva za socijalne inovacije i izgradnju kapaciteta kojim se osnažuje građane ruralnih područja omogućavajući im da preuzmu odgovornost za razvoj svojih zajednica osmišljavanjem i provedbom strategija i projekata;
14. traži od Komisije da predloži jedinstvenu definiciju funkcionalnih ruralnih područja na razini EU-a; pozdravlja prijedlog o osnivanju opservatorija EU-a za ruralna područja kako bi se dodatno poboljšalo prikupljanje i analiza podataka; ističe da države članice pri izradi planova ruralnog razvoja moraju uzeti u obzir posebnosti svake države članice i regije;
15. ističe da lokalni razvoj pod vodstvom zajednice, slično programu LEADER, osigurava da građani EU-a u ruralnim područjima budu uključeni u postupak donošenja odluka i provedbe jer se to pokazalo iznimno uspješnim kad je riječ o ruralnom i regionalnom razvoju, posebno dugoročno; poziva Komisiju i države članice da ojačaju program LEADER tako što će zajamčiti visoku razinu autonomije lokalnih akcijskih skupina u pogledu njihova donošenja odluka i osnivanja, pri čemu nema pristupa odozgo prema dolje kad je riječ o područjima i selima koja se trebaju okupiti u lokalnu akcijsku grupu nego sela imaju autonomiju u pogledu okupljanja i udruživanja u takve grupe, smanjiti administrativno opterećenje lokalnih vlasti i pojednostaviti pristup, promicati lokalnu odgovornost za razvojne projekte pod vodstvom zajednice i poticati sudjelovanje u lokalnim akcijskim grupama; u međuvremenu poziva na jačanje lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice u okviru cjelokupne kohezijske politike i na šire sudjelovanje među različitim dionicima;
16. poziva Komisiju i države članice da zajamče da inicijativa za dugoročnu viziju za ruralna područja uključuje praktična rješenja i sredstva potpore za suočavanje s demografskim promjenama u ruralnim područjima te ponovno ističe potrebu za provedbom integriranih projekata koji se temelje na programima u okviru Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR), kohezijske politike, nacionalnih strateških planova u okviru zajedničke poljoprivredne politike i instrumenata utvrđenih u nacionalnim planovima za oporavak i otpornost;
17. poziva Komisiju da osigura da se strateški plan svake države članice u okviru zajedničke poljoprivredne politike, kao i programi u okviru trenutnih programa kohezijske politike, izrade u skladu s ciljevima paketa „Spremni za 55 %”, europskog zelenog plana, strategije „od polja do stola” i strategije za biološku raznolikost te da ti planovi i programi odražavaju posebne značajke svake regije;
18. ističe činjenicu da znatan dio posla u poljoprivrednom i prehrambenom sektoru EU-a obavljaju slabo plaćeni radnici, posebno sezonski radnici koji vrlo često žive u nesigurnim uvjetima; stoga naglašava potrebu za jačanjem uloge socijalnog programa EU-a kako bi se postigle više minimalne plaće, dobri radni uvjeti i socijalna integracija;
19. poziva na bolji pristup financiranju za ruralna područja kako bi se omogućila ulaganja u lokalnu energetska tranziciju, uključujući energetska učinkovitost, decentraliziranu distribuciju energije i kružno gospodarstvo te lokalnu proizvodnju i potrošnju;
20. poziva na snažniju ruralnu dimenziju u budućim propisima o kohezijskoj politici, koja bi trebala uključivati namjenska sredstva u tu svrhu putem pristupa koji uključuje više

fondova i putem sinergija i komplementarnosti između fondova EU-a kao što su Europski fond za regionalni razvoj, Kohezijski fond, Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj, Europski socijalni fond plus (ESF+) i Europski fond za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu (EFPR); predlaže da bi Komisija trebala pokrenuti studiju, nakon javnog savjetovanja, o mogućnosti da se udio Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda izdvoji za ruralna područja, uz druga korisna ulaganja, posebno za ona područja koja obuhvaćaju više od jedne regije; svjestan je da je gotovo 25 % svih ulaganja u okviru Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda za 2014.–2020. otišlo u ruralna područja, gdje su lokaciju prijavila nacionalna tijela²⁶, te da približno 30 % stanovništva EU-a živi u ruralnim područjima, koja čine preko 80 % teritorija EU-a²⁷; ističe činjenicu da posebnu pozornost treba posvetiti regijama koje imaju zemljopisne posebnosti, kao što su planine, otoci ili najudaljenije regije, sjeverne rijetko naseljena područja i druga područja niske gustoće naseljenosti; poziva države članice da osiguraju pravednu raspodjelu financijske potpore za ruralna područja kako bi se zajamčio jednaki razvoj i unutar država članica i među njima; smatra da je važno koordinirati rad različitih fondova EU-a na razini EU-a te na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini;

21. poziva na reintegraciju Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj u okvir kohezijske politike jer ruralni razvoj ne uključuje samo poljoprivredu nego i regionalni razvoj s holističkim pristupom;
22. skreće pozornost na posebne izazove s kojima se suočavaju ruralna područja koja prolaze kroz strukturne promjene ili procese transformacije potrebne za zelenu tranziciju, primjerice u pogledu uporabe ili proizvodnje energije;
23. naglašava činjenicu da bi glavni cilj dugoročne vizije trebala biti borba protiv depopulacije, odljeva mozгова, starenja stanovništva, napuštanja ruralnih područja i klimatskih promjena kako bi se ruralna područja učinila privlačnijima, među ostalim i ulaganjem u održivu infrastrukturu i pružanje odgovarajućih javnih i privatnih usluga, kao što su energetske usluge, zdravstvena skrb, obrazovanje i osposobljavanje, kultura, učinkovita povezivost i digitalizacija, maloprodaja, poštanske usluge, bankarstvo i socijalne usluge, kao i inovativnim rješenjima za mobilnost i gospodarskom diversifikacijom, uključujući ulaganje u kreativne industrije i turizam, otvaranjem radnih mjesta te pružanjem potpore za samozaposlene, mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća (MSP-ove); naglašava važnost osiguravanja da su trenutačni programi financiranja EU-a komplementarni i u sinergiji s različitim aspektima relevantnim za ruralni razvoj kako bi se optimizirala njihova uporaba;
24. ističe potrebu za velikim poboljšanjem pristupa zdravstvenoj skrbi i inovativnim rješenjima u pogledu zdravstvene skrbi u ruralnim područjima odgovarajućim i pokretnim rješenjima i uslugama u području liječenja, prema potrebi, kao što su opremljeni autobusi u kojima građani koji žive u ruralnim područjima mogu obaviti preventivne testove ili savjetovanja;
25. naglašava važnost jamčenja sigurnosti opskrbe hranom i važnu ulogu malih i srednjih

²⁶ Radni dokument službi Komisije od 30. lipnja 2021. priložen Komunikaciji Komisije o dugoročnoj viziji za ruralna područja EU-a (SWD(2021)0166), str. 118.

²⁷ Kako je navedeno u prvom stavku Komunikacije Komisije o dugoročnoj viziji za ruralna područja EU-a.

poljoprivrednika u postizanju sigurnosti opskrbe hranom, kao i važnost privlačenja mladih poljoprivrednika kako bi se spriječilo napuštanje ruralnih područja;

26. naglašava potrebu za prijelazom na održive metode proizvodnje, poticanjem razvoja kratkih lanaca opskrbe i preradom proizvoda na lokalnoj razini kako bi se potrošačima pružila kvalitetna i zdrava hrana dobivena održivijim metodama, kojima se mogu stvoriti nove prilike za poljoprivrednike i ruralno gospodarstvo;
27. naglašava potrebu za diversifikacijom gospodarskih aktivnosti u ruralnim područjima korištenjem niskougljičnih proizvodnih metoda kako bi se stvorile nove niše i prilike koje će ruralnim zajednicama omogućiti da ponude nova radna mjesta izvan poljoprivredno-prehrambenog sektora;
28. naglašava činjenicu da tamo gdje postoji nedostatak radnih mjesta ili drugih gospodarskih prilika, a plaće su niske, obrazovana i kvalificirana radna snaga teži selidbi u područja u kojima postoji više mogućnosti za zapošljavanje, što je trend koji situaciju u ruralnim područjima čini još nesigurnijom; ističe povećanje novih mogućnosti rada na daljinu i poziva na stvaranje više zajedničkih radnih prostora i „seoskih ureda” kako bi se osobe koje rade na daljinu u ruralnim područjima povezale, a time i potaknule na ostanak u tim regijama; stoga poziva Komisiju da uspostavi sustav EU-a za bespovratna sredstva za zapošljavanje u ruralnim područjima kojim će se državama članicama i njihovim regijama omogućiti da zaustave egzodus iz ruralnih područja i potaknu radnike na daljinu da se presele u ta područja koja nude pristup prirodi te jeftinije najamnine i niži ugljični otisak;
29. naglašava ključnu ulogu kulturnih infrastruktura i inicijativa u ruralnim područjima u pogledu socijalne kohezije, teritorijalne privlačnosti i dinamičnosti gospodarstva kako bi se povezali ljudi i ostvarile kulturne razmjene; poziva na koordiniranu potporu tim kulturnim projektima, posebno putem strukturnih fondova EU-a kako bi se zajamčila učinkovitost i održivost povezanih ulaganja; osim toga poziva na uspostavljanje posebnih projekata u suradnji s dionicima u ruralnim područjima;
30. ističe da su obiteljska poljoprivredna gospodarstva značajka europske poljoprivrede, s obzirom na to da su oko 90 % od 22 milijuna zaposlenika u poljoprivredi članovi obitelji drugih zaposlenika; stoga smatra da pri osmišljavanju strukturnih socijalnih potpora i programa regionalnog razvoja posebnu pozornost treba posvetiti obiteljima i ženama u ruralnim područjima;
31. poziva na podupiranje ravnopravnosti i rodno osviještene politike, posebno u ruralnim područjima; ističe poseban doprinos žena u ruralnim područjima, koje imaju važnu ulogu u civilnom društvu i održivom gospodarskom rastu dok se istodobno suočavaju s poteškoćama u pristupu tržištu rada i javnim uslugama kao što su zdravstvo i skrb o djeci; naglašava ulogu mladih žena u ruralnim područjima i njihovu podložnost neizvjesnom položaju u ruralnim društvima;
32. ističe važnost strategija pametne specijalizacije za budućnost ruralnih područja, s posebnim naglaskom na mladima, ženama, inovacijama, razmjeni znanja i suradnji, uključujući forum za start-up poduzetništvo na selu i europski forum za pametna sela; potvrđuje da je postizanje rodne ravnopravnosti, kako je utvrđeno u postojećoj Uredbi o zajedničkim odredbama, važan iskorak koji bi EU-u mogao pomoći u rješavanju

demografskih izazova u njegovima regijama, uz istodobno promicanje uključenosti žena i povećanje stope zaposlenosti žena;

33. poziva na to da se pametna sela učine vodećim projektom, a ne da budu dio vodećih mjera u pogledu istraživanja i inovacija za ruralna područja; naglašava važnost javno-privatnih partnerstava u ekosustavu pametnih sela kao ključnih prilika za samozaposlene, mikropoduzeća i MSP-ove, otvaranje radnih mjesta, inovacije, privlačnost ruralnih područja i sprečavanje depopulacije;
34. ističe demokratizirajući i deradikalizacijski učinak koji pristup „odozdo prema gore” pametnih sela može imati na ruralno stanovništvo koje je preuzelo odgovornost svoje zajednice;
35. ističe mogućnosti koje zelena tranzicija i zeleno gospodarstvo mogu pružiti u pogledu mogućnosti zapošljavanja, uključujući zelena radna mjesta, povećanja otpornosti ruralnih područja na prirodne katastrofe, klimatske promjene i gospodarske krize te pridavanja nove pozornosti ruralnim područjima, posebno u najudaljenijim regijama; u tom pogledu pozdravlja tekuće inicijative za energetske tranzicije ruralnih područja; naglašava važnost ruralnih područja u osiguravanju prehrane i energetske samodostatnosti i obnovljivih sirovina u Europi; ističe potencijal biogospodarstva i kružnog gospodarstva te usluga u području prirode koje pružaju ruralna područja; ističe, međutim, da je taj proces složen te da se razina izazova razlikuje među državama članicama; predviđa u tom kontekstu, a posebno s obzirom na trenutnu globalnu krizu, postupni pristup koji se sastoji od nužnih koraka prema klimatskoj neutralnosti kojim se ne zanemaruju rizici od gladi, energetske i gospodarske siromaštva te povećanja socijalnih i regionalnih razlika;
36. uviđa da turizam može stvoriti znatne mogućnosti za ruralna područja i predstavljati važan izvor prihoda za ruralne zajednice; ističe da održivi razvoj morskog ili slatkovodnog rekreacijskog ribolova, a posebno udičarskog turizma, može doprinijeti razvoju ruralnih područja privlačenjem turista tijekom duljeg dijela godine; naglašava da države članice mogu koristiti Europski fond za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu i druge strukturne fondove EU-a za sve veću potporu takvim projektima; ističe ulogu lokalnih akcijskih grupa u ribarstvu u razvoju takvih aktivnosti u ruralnim i udaljenim područjima; poziva Komisiju da poboljša prikupljanje podataka o ekološkim, socijalnim i gospodarskim učincima rekreacijskog ribolova i udičarskog turizma na ruralna područja te da predloži konkretne mjere za daljnji razvoj tih aktivnosti u ruralnim i udaljenim regijama, posebno tamo gdje se njihov potencijal nedovoljno iskorištava;
37. napominje da se turističke ruralne regije suočavaju s promjenama u obrascima putovanja zbog bolesti COVID-19 i klimatskih promjena; smatra da bi biciklizam, planinarstvo, gljivarski turizam, wellness turizam, gastronomija, umjetničke aktivnosti u zajednici ili umjetničke radionice i izložbeni prostori mogli biti modeli daljnjeg održivog razvoja turizma u ruralnim područjima; nadalje, smatra da će doprinos kulturne baštine, umjetnika i kreativnih djelatnika izgradnji održive i prosperitetne budućnosti te povećanju privlačnosti ruralnih područja za turiste također poboljšati gospodarsku dobrobit tih zajednica;
38. naglašava da je proizvodnja energije iz obnovljivih izvora također prilika za ruralna

područja da se bore protiv energetske siromaštva i stvore energetska samodostatnost; nadalje, naglašava činjenicu da su postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora bolje prihvaćena u ruralnim područjima ako su ta područja uključena u podjelu prihoda ostvarenih tom proizvodnjom;

39. smatra da bi se veze između ruralnih i urbanih područja trebale ojačati i da se to pitanje mora rješavati na komplementaran način kako bi se u skladu s time provele ruralne strategije i akcijski planovi; ističe važnost partnerstava u ruralnim područjima, a posebno u udaljenim ruralnim područjima, kao i prekogranične suradnje ruralnih područja; naglašava važnost borbe protiv digitalnog jaza između urbanih i ruralnih područja, posebno u pogledu brze širokopojasne povezivosti i promicanja digitalnih vještina i usavršavanja inicijativama za obrazovanje i osposobljavanje kao što su digitalni vaučeri, kojima se može poboljšati razvoj digitalnih vještina u ruralnim područjima; smatra da bi se strukturni fondovi EU-a trebali koristiti za financiranje posebnih programa digitalne pismenosti u ruralnim područjima;
40. napominje da se projektima europske teritorijalne suradnje (Interreg) stvaraju najbolje prekogranične prakse za razvoj inovativnih pristupa za integrirani teritorijalni razvoj; ističe da posebnu pozornost treba posvetiti infrastrukturi i prekograničnoj suradnji u ruralnim pograničnim područjima;
41. ističe važnost poduzetništva, socijalne ekonomije i socijalnih inovacija, uključujući srebrno gospodarstvo, posebno kad je riječ o provedbi europskog stupa socijalnih prava u ruralnim područjima; poziva države članice i Komisiju da povećaju razinu osviještenosti i olakšaju pristup financiranju za poduzetnike i samozaposlene osobe u ruralnim područjima; potiče države članice te regionalne i lokalne vlasti da postojeće strukturne fondove EU-a upotrijebe za ciljanje i promicanje posebno poduzetnica i samozaposlenih žena te borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti, zaštitom prava djece, starijih osoba, žena i rodničkih prava, poticanjem uključenosti osoba s invaliditetom te integracijom imigranata, izbjeglica i marginaliziranih zajednica;
42. ističe raznolikost ruralnih područja i ključnu važnost višerazinskog upravljanja, alata u kojima se primjenjuje pristup odozdo prema gore i prilagođenih teritorijalnih pristupa u provedbi dugoročne vizije, posebno u slabije razvijenim, planinskim, otočnim i najudaljenijim regijama, sjevernim rijetko naseljenim područjima i drugim područjima niske gustoće naseljenosti;
43. pozdravlja namjeru Komisije da do sredine 2023. izvrši pregled mjera financiranih sredstvima EU-a i država članica provedenih u ruralnim područjima; nadalje, pozdravlja činjenicu da će taj pregled biti uključen u javno izvješće u kojem će se utvrditi područja u kojima su još uvijek potrebni pojačana potpora i financijska sredstva, uključujući daljnje korake, na temelju akcijskog plana EU-a za ruralna područja;
44. naglašava važnost učenja iz primjera uspješnosti nekih ruralnih područja i daljnje uporabe potencijala takvih primjera; u tu svrhu poziva na dodatne mogućnosti razmjene i uspostavljanje platformi u ruralnim područjima i među njima radi promicanja kohezije, solidarnosti i razmjene na razini EU-a;

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	15.6.2022.
Rezultat konačnog glasovanja	+ : 38 - : 0 0 : 0
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	François Alfonsi, Pascal Arimont, Adrian-Dragoş Benea, Rosanna Conte, Corina Creţu, Rosa D'Amato, Christian Doleschal, Raffaele Fitto, Chiara Gemma, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Manolis Kefalogiannis, Constanze Krehl, Elżbieta Kruk, Dan-Ştefan Motreanu, Andželika Anna Mozdżanowska, Niklas Nienaf, Andrey Novakov, Younous Omarjee, Alessandro Panza, Tsvetelina Penkova, Caroline Roose, Marcos Ros Sempere, André Rougé, Susana Solís Pérez, Monika Vana
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Álvaro Amaro, Asger Christensen, Laurence Farreng, Sandro Gozi, Jan Olbrycht, Dimitrios Papadimoulis, Rovana Plumb, Peter Pollák, Simone Schmiedtbauer
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Pietro Fiocchi, Eero Heinäluoma, Antonio Maria Rinaldi

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

38	+
ECR	Pietro Fiocchi, Raffaele Fitto, Elzbieta Kruk, Anđelika Anna Mozdżanowska
ID	Rosanna Conte, Alessandro Panza, Antonio Maria Rinaldi, André Rougé
NI	Chiara Gemma
EPP	Álvaro Amaro, Pascal Arimont, Christian Doleschal, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Manolis Kefalogiannis, Dan-Ştefan Motreanu, Andrey Novakov, Jan Olbrycht, Peter Pollák, Simone Schmiedtbauer
Klub zastupnika Renew Europe	Asger Christensen, Laurence Farreng, Sandro Gozi, Susana Solís Pérez
S&D	Adrian-DraGoş Benea, Corina Creţu, Eero Heinäluoma, Constanze Krehl, Tsvetelina Penkova, Rovana Plumb, Marcos Ros Sempere
GUE/NGL	Younous Omarjee, Dimitrios Papadimoulis
Zeleni/ESS	François Alfonsi, Rosa D'Amato, Niklas Nienaa, Caroline Roose, Monika Vana

0	-

0	0

Značenje simbola:

+ : glasovali su za

- : protiv

0 : suzdržan

17.6.2022

MIŠLJENJE ODBORA ZA PRAVA ŽENA I RODNU RAVNOPRAVNOST

upućeno Odboru za poljoprivredu i ruralni razvoj

o dugoročnoj viziji za ruralna područja EU-a – Do 2040. ostvariti jača, povezana, otporna i prosperitetna ruralna područja (2021/2254(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje: Christine Schneider

PRIJEDLOZI

Odbor za prava žena i rodnu ravnopravnost poziva Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

- A. budući da je rodna ravnopravnost temeljna vrijednost Europske unije i njezinih država članica, kako je utvrđeno u članku 2. Ugovora o Europskoj uniji, i budući da je njezino promicanje jedan od glavnih ciljeva EU-a; budući da je rodna ravnopravnost priznata i u Ugovorima i Povelji Europske unije o temeljnim pravima; budući da se člankom 8. UFEU-a utvrđuje načelo rodno osviještene politike; budući da je postizanje rodne ravnopravnosti ključno za smanjenje lokalnih, regionalnih, gospodarskih i socijalnih razlika, kao i za osiguravanje dugoročne konkurentnosti te pravednog, uključivog i održivog razvoja ruralnih područja EU-a;
- B. budući da žene imaju višestruke uloge u ruralnom razvoju, i to kao radnice, poljoprivrednice i vlasnice poduzeća, ali i jer snose nerazmjerni teret odgovornosti za dobrobit svojih članova obitelji, što je povijesno podcijenjeno zbog tradicionalnih rodnih stereotipa, kao što je očekivanje da žene primarno skrbe za djecu i odrasle uzdržavane osobe; budući da je stoga vjerojatnije da će u neformalnom gospodarstvu raditi žene nego muškarci te da se zanemaruje njihova ključna uloga i važnost u ruralnim područjima i gospodarstvu;
- C. budući da je razlika na temelju spola u zapošljavanju 3 % veća u ruralnim područjima nego u urbanim područjima te da mnoge žene imaju nesigurne ugovore ili imaju „nevidljivu ulogu” u ruralnim društvima, zbog čega mogu biti izložene osjetljivim situacijama, kao što su nemogućnost pristupa socijalnoj zaštiti ili roditeljskim naknadama; budući da su žene u ruralnim područjima izložene siromaštvu i financijskoj ovisnosti o svojem partneru, što predstavlja snažne prepreke njihovu osnaživanju; budući da je socijalna zaštita žena koje rade u poljoprivredi ključan element modernog i održivog ruralnog razvoja; budući da se žene suočavaju s brojnim izazovima u ostvarivanju potpunog pristupa tržištu rada; budući da razlika na temelju spola u zapošljavanju u

ruralnim područjima iznosi 13 %, a u nekim državama članicama 20 %¹; budući da su poljoprivrednice u velikoj mjeri zastupljene u obiteljskoj poljoprivredi, što je karakteristično obilježje europske poljoprivrede, s obzirom na to da su oko 90 % od 22 milijuna zaposlenih u poljoprivredi članovi obitelji i budući da je stoga poljoprivrednicama potrebna pravedna naknada;

- D. budući da se gospodarstvo i društvo u EU-u suočavaju s višestrukim izazovima u pogledu demografskih promjena, digitalizacije gospodarstva i društva, povećanja europske i globalne integracije i prelaska na gospodarstvo, načine života i obrasce rada koji su neutralni u pogledu CO₂ do 2050.; budući da su ruralna područja često posebno pogođena tim izazovima i smanjenjem broja stanovnika zbog preseljenja u urbana područja; budući da je veća vjerojatnost da će mlade žene napustiti ruralne regije nego mladi muškarci; budući da taj demografski trend, u kombinaciji s nedostatkom povezanosti i infrastrukture, izazovima u pogledu produktivnosti te nedostatkom pristupa javnim uslugama, uključujući obrazovanje i skrb, ili ograničenim pristupom tim uslugama, zbog čega su žene lišene brojnih mogućnosti, može pridonijeti manjoj privlačnosti ruralnih područja kao mjesta za život i rad; budući da ruralna područja mogu biti privlačno okruženje za pojedince, partnerstva, obitelji u svojoj njihovoj raznolikosti i djecu, gdje je to relevantno;
- E. budući da je pravo na rad ključan preduvjet kako bi žene učinkovito uživale jednaka prava, ekonomsku neovisnost i profesionalno ispunjenje; budući da bi stoga nesigurno zapošljavanje trebalo iskorijeniti obveznom primjenom načela da se za svako postojeće radno mjesto treba stvoriti novo stalno radno mjesto te priznavanjem i jačanjem prava na radna mjesta s pravima;
- F. budući da su migrantice u velikoj opasnosti od izrabljivanja radne snage, diskriminacije, nedostatka pristupa socijalnim uslugama i pravnoj zaštiti te fizičkog, psihološkog, ekonomskog i seksualnog zlostavljanja;
- G. budući da su ruralna područja mjesto stanovanja i rada za mnoge ljude te da su ujedno lokacija poduzeća iz svih gospodarskih sektora, posebno malih i srednjih poduzeća; budući da su ruralna područja mjesto poljoprivredne proizvodnje i šumarstva, ali imaju i važne ekološke funkcije te pružaju prostor za razonodu i rekreaciju;
- H. budući da bi se pravo na stanovanje u praksi trebalo zaštititi tako da se pojedincima i obiteljima zajamči smještaj kojim se zadovoljavaju njihove potrebe i osigurava njihova dobrobit, privatnost i kvaliteta života, čime se doprinosi postizanju socijalne pravde i kohezije te borbi protiv socijalne isključenosti i siromaštva;
- I. budući da su radnici bez dokumenata ili oni koji ilegalno borave negdje često zaposleni pod nepovoljnijim uvjetima rada nego ostali radnici i budući da stoga poslodavci zapošljavaju radnu snagu iz gore navedenih kategorija radi postizanja nepoštene konkurentne prednosti; budući da migracijske politike EU-a pridonose ranjivosti i ne štite migrantice bez dokumenata koje su žrtve nasilja i koje većinom ne traže pomoć;

¹ Casares Guillen, B., *Women in Rural Development: Integrating a gender dimension into policies for rural areas in Europe* (Žene u ruralnom razvoju: Uključivanje rodne dimenzije u politike za ruralna područja u Europi), European Evaluation Society, Rotterdam, 2021.

- J. budući da zbog postojećih rodnih normi i stereotipa žene preuzimaju više od jedne odgovornosti u kontekstu svojeg privatnog i profesionalnog života; budući da preuzimanjem navedenih brojnih uloga žene također znatno pridonose napretku i inovacijama na svim razinama društva te povećanju kvalitete života, posebno u ruralnim područjima; budući da su mogućnosti zelene i digitalne tranzicije, zajedno s posljedicama pandemije bolesti COVID-19 i povećanja rada na daljinu, ponovno skrenule pozornost na ruralna područja i otvorile nove mogućnosti za rodno uravnoteženije radno okruženje koje osnažuje žene; budući da će posljedice pandemije dodatno povećati rodne nejednakosti, što naglašava potrebu za time da gospodarski oporavak te zelena i digitalna transformacija Europe budu rodno osjetljivi; budući da su žene u ruralnim područjima pokretači i snažni akteri prelaska na zelenije društvo i gospodarstvo;
- K. budući da su mladi jedna od društvenih skupina koje su najviše pogođene trenutačnim pogoršanjem na tržištu rada jer su više izloženi nezaposlenosti, nesigurnom zapošljavanju i niskim plaćama, iako imaju višu razinu obrazovanja nego prijašnje generacije;
- L. budući da posljednjih godina broj žena u poljoprivredi polako raste; budući da žene vode samo 30 % poljoprivrednih gospodarstava u cijelom EU-u i budući da su ta poljoprivredna gospodarstva obično manja od onih kojima upravljaju muškarci, s nižim prihodima i slabijim pristupom financijskoj potpori; budući da se tim brojem skrivaju znatne razlike u zastupljenosti žena u poljoprivredi među državama članicama; budući da žene, barem na razini vođenja poljoprivrednih gospodarstava ili upravljanja njima, primaju razmjerno manje potpore iz bilo kojeg stupa ZPP-a nego muškarci (prvi stup pruža izravnu potporu dohotku, a drugi stup usmjeren je na potporu ruralnom razvoju); budući da je razlog tomu činjenica da žene obično upravljaju manjim poljoprivrednim gospodarstvima, posjeduju manje zemljišta i imaju manji pristup formalnom i specijaliziranom obrazovanju²; budući da nažalost nedostaje žena u poljoprivredi, što im omogućuje manje prilika za sudjelovanje u ruralnom gospodarstvu, kao primjerice putem malih i srednjih poduzeća, koja prevladavaju u ruralnim područjima;
- M. budući da žene koje žive u ruralnim područjima nailaze na prepreke u pristupu odgovarajućoj i cjenovno pristupačnoj zdravstvenoj skrbi, među ostalim u klinikama i bolnicama te uslugama u vezi sa spolnim reproduktivnim zdravljem, uslugama za planiranje obitelji i uslugama savjetovanja, kao i u dobivanju potpore kada su žrtve rodno uvjetovanog nasilja; budući da te poteškoće uključuju cjenovnu pristupačnost, ograničene mogućnosti kretanja i nedostatak pristupa prijevozu ili načinima kontaktiranja usluga prijevoza³ i skrbi u ruralnim područjima; budući da uključuju i financijske deficite u lokalnim zdravstvenim službama i duga razdoblja čekanja za određene specijalističke usluge; budući da prekogranične zdravstvene usluge mogu ponuditi bolju opciju pacijentima u situacijama u kojima se najprimjerenije liječenje ili najbliža bolnica nalazi u drugoj državi članici; budući da je pandemija bolesti COVID-19 nerazmjerno utjecala na žene i djevojčice, što je dovelo do povećanja rodno uvjetovanog nasilja i prekida pružanja usluga povezanih sa spolnim i reproduktivnim

² Casares Guillen, B., *Women in Rural Development: Integrating a gender dimension into policies for rural areas in Europe* (Žene u ruralnom razvoju: Uključivanje rodne dimenzije u politike za ruralna područja u Europi), European Evaluation Society, Rotterdam, 2021.

³ Internetska stranica organizacije Women Watch naslovljena „Overview: Health”, pristupljeno 20. lipnja 2022.

zdravljem;

- N. budući da su pandemija bolesti COVID-19 i s njom povezane mjere ograničenja kretanja znatno utjecale na ruralna područja i budući da postoje dokazi o povećanju nejednakosti⁴; budući da preliminarne studije upućuju na to da je pandemija bolesti COVID-19 pogoršala postojeće nejednakosti između muškaraca i žena, posebno u pogledu povećanja neplaćenog pružanja skrbi i neravnoteže između poslovnog i privatnog života;
- O. budući da je ključno da se ZPP-om zajamče održiviji i demokratskiji modeli proizvodnje i potrošnje, čime se jača uloga malih i srednjih gospodarstava i obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava;
- P. budući da su žene važna pokretačka snaga prosperiteta i socijalne uključenosti u ruralnim područjima, posebno putem poduzetništva; budući da u ruralnim područjima udio žena u samozapošljavanju iznosi 38 % i budući da su žene prekomjerno zastupljene u nesigurnim oblicima samozapošljavanja⁵; budući da bi se uloga poduzetnica i samozaposlenih žena u gospodarstvu trebala prepoznati kao katalizator gospodarskog rasta, otvaranja radnih mjesta i inovacijskog potencijala; budući da žene nemaju dovoljan pristup javnim i privatnim sredstvima za razvoj svojih poduzeća;
- Q. budući da rezovi u javnim proračunima prouzročeni makrostrukturnim gospodarskim politikama Europske unije, posebno provedbom mjera sadržanih u programima „gospodarskog upravljanja” i financijske prilagodbe uzrokuju i dalje će uzrokovati sve veće rodne nejednakosti i nezaposlenost žena, s obzirom na to da su žene u javnom sektoru u većini i da su glavne korisnice socijalnih politika, te će posljedično povećati feminizaciju siromaštva; budući da je stoga potrebna promjena politike;
- R. budući da javne usluge od općeg interesa imaju važnu ulogu u ruralnim područjima i postizanju cilja teritorijalne kohezije; budući da je važno promicati mobilnost i javni prijevoz u ruralnim područjima koji su široko dostupni, učinkoviti i cjenovno pristupačni, uzimajući u obzir UN-ove ciljeve održivog razvoja; budući da povezanost unutar ruralnih područja nije dovoljno razvijena, što otežava kretanje ljudi, a posebno žena u tim područjima; budući da je manje vjerojatno da će žene u ruralnim područjima imati vozačku dozvolu ili pristup automobilu nego muškarci, ali i putovati više od muškaraca kako bi obavljale poslove skrbi koje često obavljaju⁶; budući da je veća vjerojatnost da će se žene koristiti javnim prijevozom nego muškarci; budući da su žene češće žrtve seksualnog uznemiravanja u javnom prijevozu i budući da se takvi slučajevi često nedovoljno prijavljuju;
- S. budući da je životni standard općenito niži u ruralnim nego u urbanim područjima, što nerazmjerno utječe na najranjivije skupine kao što su migrantice, žene iz manjinskih

⁴ Članak Odjela za gospodarska i socijalna pitanja od 2. lipnja 2021. naslovljen *Reducing poverty and inequality in rural areas: key to inclusive development* (Smanjenje siromaštva i nejednakosti u ruralnim područjima: ključno za uključiv razvoj).

⁵ Studija Resornog odjela za prava građana i ustavna pitanja Glavne uprave Parlamenta za unutarnju politiku od 13. lipnja 2019. naslovljena *The professional status of rural women in the EU* (Radni status žena u ruralnim područjima u EU-u).

⁶ Studija Resornog odjela za prava građana i ustavna pitanja Glavne uprave Parlamenta za unutarnju politiku od 16. prosinca 2021. naslovljena *Women and transport* (Žene i promet).

skupina i žene s invaliditetom, koje se i dalje suočavaju s intersekcijskom diskriminacijom u ključnim područjima kao što su obrazovanje, zapošljavanje i zdravlje; budući da će se broj migrantica koje se sele u ruralna područja u narednim mjesecima znatno povećati zbog ruske invazije na Ukrajinu;

- T. budući da je potrebno unaprijediti digitalnu agendu u ruralnim područjima i razviti sveobuhvatnu širokopojasnu infrastrukturu i održiva radna mjesta kako bi se održala i ojačala konkurentnost i digitalno sudjelovanje te kako bi se ljudima osigurali jednaki životni uvjeti i bolja ravnoteža između poslovnog i privatnog života; budući da su jaslice, domovi za starije i nemoćne, zdravstvena skrb, skrb za osobe s invaliditetom i drugim potrebama, sustav socijalne sigurnosti i fleksibilni obrasci rada, na zahtjev žena, ključni za postizanje tog cilja;
- U. budući da je u EU-u udio stanovnika ruralnih područja s barem osnovnim digitalnim vještinama 2019. bio za 14 % manji od udjela gradskih stanovnika (48 % u odnosu na 62 %); budući da se žene u ruralnim područjima suočavaju s više prepreka u pristupu obrazovanju nego muškarci⁷; budući da je ključno promicati i zagovarati da više žena u ruralnim područjima ima puni pristup svim razinama obrazovanja, uključujući, ali ne ograničavajući se na predmete iz područja STEM-a;
- V. budući da su žene u ruralnim područjima često nedovoljno zastupljene u tijelima za donošenje odluka, kao što su poljoprivredne zadruge, sindikati i općinska poglavarstva; budući da je iznimno važno povećanje zastupljenosti žena u tim tijelima;
- W. budući da su mala i srednja poljoprivredna gospodarstva i obiteljska poljoprivredna gospodarstva izložena diskriminaciji u raspodjeli potpora u okviru ZPP-a, što posebno pogađa poljoprivrednice;
- X. budući da su posljednjih mjeseci poljoprivrednice bile izložene špekulacijama u cijenama čimbenika proizvodnje (npr. sjeme, pesticidi, gnojiva, gorivo, energija i strojevi);
 - 1. ističe važnost jamčenja rodno osviještene politike u okviru politike ruralnog razvoja, kao i holističkog pristupa koji ne obuhvaća samo razvoj poljoprivrede i koji stavlja potporu građana u središte pozornosti; ističe raznolikost ruralnih aktera i njihovu važnost za održivost ruralnih područja; poziva na razmjenu najboljih praksi među državama članicama; poziva na to da se uzme u obzir poljoprivredni rad koji obavljaju žene, posebno rad koji se obavlja kao pomoć supružnicima i partnerima, kako bi se osiguralo veće pravno priznavanje njihova rada i prava;
 - 2. naglašava potrebu da žene koje rade na poljoprivrednim gospodarstvima imaju pristup pravima iz sustava socijalne sigurnosti kao što su roditeljski dopust i mirovinska prava; naglašava da žene obavljaju važne zadaće kako bi neprekidno pružale potporu obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, iako je broj žena koje rade u poljoprivredi u EU-u razmjerno znatno niži od njihova postotnog udjela u ukupnom profesionalno aktivnom stanovništvu (35,1 % u usporedbi s 45,9 %); u tom kontekstu također ističe da

⁷ Članak Odjela za gospodarska i socijalna pitanja od 2. lipnja 2021. naslovljen *Reducing poverty and inequality in rural areas: key to inclusive development* (Smanjenje siromaštva i nejednakosti u ruralnim područjima: ključno za uključiv razvoj).

žene čine samo trećinu upravitelja poljoprivrednih gospodarstava;

3. žali zbog nejednakog pristupa žena vlasništvu nad poljoprivrednim zemljištem i poziva države članice da ženama zajamče vlasnička prava;
4. naglašava potrebu za politikom reguliranja tržišta, posebno za sektore mlijeka i mliječnih proizvoda i vina, te za osiguravanjem povlaštene potpore malim i srednjim poljoprivrednim gospodarstvima prilagodbom i određivanjem gornjih granica pomoći, kako bi se što više promicala proizvodnja i potrošnja hrane na lokalnoj razini te kako bi se promicali najodrživiji sustavi proizvodnje;
5. poziva na uvođenje mjera pozitivne diskriminacije za poljoprivrednice kako bi se potaknuo njihov ostanak u ruralnim područjima; poziva, osim na potporu ženama, i na donošenje mjera za promicanje udruga koje pružaju tehničko savjetovanje i potporu kontinuitetu poljoprivrednih gospodarstava kao sredstvo za poticanje preživljavanja sektora te poziva na poticanje mladih na ulaganje u poljoprivredu i stočarstvo za budućnost;
6. naglašava da se položaj žena u ruralnim područjima treba rješavati intersekcijskim pristupom usmjerenim na specifičnu situaciju posebnih skupina kao što su migrantice, pripadnice LGBTIQ zajednice, žene s invaliditetom i starije žene;
7. preporučuje uspostavu javnog sustava osiguranja u poljoprivredi koji bi se financirao iz proračuna EU-a i koji bi se mobilizirao u slučaju (sve učestalijih) ekstremnih vremenskih uvjeta ili katastrofa, čime bi se svim poljoprivrednicima pružila odgovarajuća razina zaštite kako bi se spriječilo da ljudi moraju napustiti ruralna područja; poziva Komisiju da zaštiti mala i srednja poljoprivredna gospodarstva i obiteljska poljoprivredna gospodarstva jer su ona obično povezana s visokokvalitetnim i održivim modelima proizvodnje kojima se može osigurati socijalna i teritorijalna kohezija;
8. poziva Komisiju da regulira cijene koje se plaćaju proizvođačima, a posebno da zabrani sklapanje ugovora po cijenama koje ne pokrivaju troškove proizvodnje te da se bori protiv špekulacija u troškovima čimbenika proizvodnje;
9. poziva na stvaranje položaja kojim se omogućuje pravednija raspodjela potpora EU-a u okviru ZPP-a među zemljama, proizvođačima i proizvodima.
10. poziva na to da se politike osmisle tako da se u obzir uzmu potrebe žena u ruralnim područjima, primjerice pružanjem odgovarajućih javnih usluga i, po potrebi, mobilne zdravstvene skrbi, uključujući mobilna medicinska rješenja, kao što su opremljeni autobusi koji ženama koje žive u ruralnim područjima nude mogućnost preventivnih pregleda ili savjetovanja s ginekologom; naglašava potrebu da se svima zajamči pristup spolnom i reproduktivnom zdravlju i pravima uvođenjem telemedicine, razvojem lokalnih perinatalnih centara i osiguravanjem pristupa informacijama; poziva na to da se potrebe žena u ruralnim područjima rješavaju odgovarajućom skrbi za djecu, kao što su dječji vrtići, jaslice i rekreativne aktivnosti za djecu, te razvojem mreža potpore za starije osobe, čime bi se povećala stopa zaposlenosti žena i promicala njihova socijalna prava, uključujući roditeljski dopust ili mirovinska prava; naglašava da je važno ženama zajamčiti pristup dostupnim sredstvima EU-a;

11. poziva Komisiju i države članice da prikupe podatke razvrstane po spolu kako bi se osigurao sveobuhvatan pregled socioekonomskog položaja žena u ruralnim područjima i uzela u obzir rodna dimenzija pri osmišljavanju, provedbi i evaluaciji politika i programa u području ruralnog razvoja; ističe važnost procjena učinka izrade takvih prijedloga kako bi se doprinijelo postizanju ciljeva rodno osviještene politike u ruralnim područjima; naglašava da pri osmišljavanju strukturnih socijalnih potpora i programa regionalnog razvoja posebnu pozornost treba posvetiti ženama u ruralnim područjima; poziva Komisiju i države članice da se koriste digitalnim tehnologijama kako bi javne socijalne usluge postale pristupačnije ženama u ruralnim područjima; poziva Komisiju i države članice da razmjenjuju dobre prakse i poduzmu poticajne mjere u depopuliranim područjima;
12. naglašava potrebu za razvojem ciljanih mjera kojima će se pridonijeti prevladavanju posebnih izazova s kojima se žene u ruralnim područjima suočavaju na tržištu rada, kao što su jaz u zapošljavanju i sudjelovanje u neformalnom gospodarstvu; poziva Komisiju i države članice da na odgovarajući način iskoriste trenutačni prijelaz na digitalniji i zeleniji EU kako bi se stvorile nove mogućnosti zapošljavanja; naglašava da države članice trebaju istražiti i promicati razvoj novih vještina za žene, kao i njihovu digitalnu uključenost, poticanjem mogućnosti rada na daljinu kako bi se osobama koje žive u ruralnim područjima olakšalo pronalaženje visokokvalitetnih radnih mjesta;
13. ističe potencijal ruralnih područja da postanu prostori za poticanje uključenosti i integracije najranjivijih skupina žena s posebnim potrebama, kao što su žene s invaliditetom, migrantice, uključujući sezonske migrantice, izbjeglice i pripadnice manjina, žrtve rodno uvjetovanog nasilja, niskoobrazovane ili neobrazovane žene i samohrane majke; potiče države članice da osmisle i provedu posebne mjere za promicanje osposobljavanja i zapošljavanja tih skupina žena te zaštitu njihovih temeljnih prava; naglašava važnu ulogu lokalnih i nacionalnih vlasti u osiguravanju uključivanja i integracije tih žena u društvo; posebno ustraje u tome da je potrebno pripremiti hitan odgovor na dolazak ukrajinskih žena s djecom kako bi se osigurala njihova brza i jednostavna integracija u društvo;
14. naglašava potrebu za povećanjem odgovornosti država i poslodavaca za generacijsku obnovu te prava majčinstva i očinstva, što znači da žene moraju imati pravo da budu i majke i radnice bez gubitka prava na rad.
15. poziva države članice da preuzmu odgovornost za jamčenje prava na stanovanje za sve, posebno pokretanjem stambenih programa za stanovnike slabijeg imovinskog stanja, pružanjem poticaja za promicanje subvencioniranog stanovanja, izgradnju socijalnih stanova, promicanje i financiranje programa samogradnje, potporu zadružnom sektoru, pokretanje učinkovitih i nespekulativnih kreditnih politika te reguliranje nespekulativnog tržišta najma nekretnina;
16. poziva Komisiju i države članice da promiču digitalno i hibridno obrazovanje, prekvalifikaciju i usavršavanje žena u ruralnim područjima te da dodatno razviju pristup posebnim obrazovnim programima i kvalitetnim radnim mjestima kako bi se tim ženama omogućilo da povećaju svoj potencijal i suzbilo iseljavanje žena, uglavnom visokokvalificiranih, iz ruralnih područja; poziva Komisiju da nastavi podupirati rad država članica na poboljšanju pružanja visokokvalitetnog obrazovanja dostupnog svima

ulaganjima iz Europskog socijalnog fonda plus, Europskog fonda za regionalni razvoj, programa InvestEU i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj, s naglaskom na osobe u ranjivom položaju; naglašava potrebu za prevladavanjem infrastrukturnih i praktičnih izazova s kojima se žene u ruralnim područjima suočavaju u pristupu obrazovanju, kao što su ograničene mogućnosti kretanja ili neodgovarajuća digitalna infrastruktura;

17. ističe da na položaj žena u ruralnim područjima snažno utječe lokalna poljoprivredna situacija i da su nepoštene mjere u okviru ZPP-a dovele do sve većeg napuštanja malih i srednjih gospodarstava i obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava; naglašava potrebu za jačanjem potpore s ciljem održavanja obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava i osiguravanja ruralnog razvoja, s posebnim naglaskom na vrednovanju rada žena, uključujući rad migrantica koje rade u poljoprivredi;
18. poziva na iskorištavanje brojnih mogućnosti u ruralnim područjima i na razvoj sveobuhvatne širokopojasne infrastrukture kako bi se omogućio rad od kuće i stvorila kvalitetna radna mjesta kojima će se poboljšati ravnoteža između poslovnog i privatnog života i tako ženama osigurati jednake mogućnosti za sudjelovanje u ruralnom gospodarstvu i radu; poziva države članice da pojačaju svoje napore u podupiranju cjeloživotnog učenja, stručnog obrazovanja, osposobljavanja, kvalifikacija i sustava usmjeravanja, bolje infrastrukture i kvalitetnijih usluga u ruralnim područjima, uz blisku suradnju regija, općina i drugih promicatelja takvih mjera, kao što je privatni sektor, uključujući poslovne organizacije i komore te uz savjetovanje sa socijalnim partnerima koji također stalno pridonose ruralnom razvoju, jer to može znatno pridonijeti promicanju rodno uravnoteženog zapošljavanja u ruralnim područjima;
19. poziva Komisiju i države članice da dodatno promiču prekogranične zdravstvene usluge i usluge skrbi, posebno u ruralnim područjima, te da obrate posebnu pozornost na taj aspekt u reviziji Direktive 2011/24/EU⁸, čime bi se smanjile birokratske i druge prepreke pružanju i korištenju prekograničnih zdravstvenih usluga i usluga skrbi, te da uspostave bolju interakciju među različitim zdravstvenim sustavima; naglašava da starije osobe imaju pravo na pristup kvalitetnim uslugama javnog zdravstva, čime im se jamči zdrav proces starenja i suzbija socijalna isključenost, društvena izolacija i usamljenost;
20. poziva države članice da razviju preventivne mjere i mjere za informiranje u cilju borbe protiv rodno uvjetovanog nasilja, među ostalim u školama, da se osigura pristup informacijama o centrima za pomoć žrtvama, osnuju skloništa za žrtve, uključujući migrantice i žene koje rade sezonski i razviju programi preventivne intervencije i liječenja za počinitelje; naglašava potrebu za jačanjem strukovnog osposobljavanja za službenike koji rade u tijelima kaznenog progona i javnoj upravi te one koji se brinu za žrtve rodno uvjetovanog nasilja; poziva na poboljšanje ekonomskog i financijskog osnaživanja žena žrtava nasilja njihovom integracijom u tržište rada i socijalnom pomoći; stoga poziva države članice te regionalne i lokalne vlasti da osiguraju da žrtve koje žive u ruralnim i udaljenim područjima ne budu lišene jednakog pristupa uslugama

⁸ Direktiva 2011/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2011. o primjeni prava pacijenata u prekograničnoj zdravstvenoj skrbi (SL L 88, 4.4.2011., str. 45.).

potpore; ponovno poziva EU i države članice da ratificiraju Istanbulsku konvenciju⁹;

21. poziva Komisiju i države članice da osmisle politike za ruralna područja kako bi se osiguralo da se žene svih generacija ne moraju odseliti i mogu poduzimati poduzetničke inicijative te tako pridonijeti gospodarskoj revitalizaciji i razvoju svojeg područja; poziva države članice i Komisiju da informiraju i olakšaju pristup financiranju poduzeticama i samozaposlenim ženama u ruralnim područjima, uključujući alternativne oblike financiranja, osiguravajući njihovu dostupnost i dodjelu; potiče države članice te regionalne i lokalne vlasti da upotrebljavaju postojeće europske strukturne i investicijske fondove te ih usmjere na poduzetnice i samozaposlene žene i promiču njihove djelatnosti; naglašava potrebu za kampanjama za podizanje razine osviještenosti i informiranje o postojećim i budućim mogućnostima financiranja EU-a za poduzetnice;
22. napominje da žene više ovise o javnom prijevozu; stoga poziva Komisiju i države članice da u suradnji s lokalnim i regionalnim vlastima bolje provode rodno osviještenu politiku u svojim prometnim politikama i da osiguraju da ruralna područja ne budu lišena pristupa osnovnoj prometnoj infrastrukturi; naglašava važnost kvalitetnog, cjenovno pristupačnog i sigurnog javnog prijevoza; naglašava potrebu da se kohezijskim fondovima EU-a podupire poboljšanje rješenja za povezanost i prijevoz u ruralnim područjima; poziva države članice da olakšaju multimodalnost i omoguće jednostavan i udoban prelazak s jednog načina prijevoza na drugi; naglašava da je u cijelom EU-u potrebno stvoriti kvalitetniju infrastrukturu kako bi se osiguralo da prijevozni lanci budu što protočniji i dostupniji; ponavlja da to uključuje standardizaciju infrastrukture, posebno kako bi se omogućili prekogranični projekti i prijevoz, čime bi se osiguralo da žene mogu biti aktivnije na tržištu rada i kako bi im se pomoglo u potrazi za poslom omogućujući im da putuju dalje;
23. naglašava da je važno istinski omogućiti kombiniranje poslovnog, privatnog i profesionalnog života, što će imati pozitivan učinak povećanja sudjelovanja svih žena u društvenom i političkom životu poticanjem optimalnog okruženja u ruralnim područjima koje će privući pojedince, partnerstva i obitelji, u svoj njihovoj raznolikosti, a posebno žene, da se presele u ruralna područja kako bi uživali u zdravom načinu života;
24. snažno podupire povećanje institucionalne potpore kako bi se osigurali političko sudjelovanje i moć ili zastupljenost žena u ruralnim područjima; ustraje u tome da je potrebno osmisliti aktivnosti osposobljavanja kako bi se žene u ruralnim područjima potaknulo na preseljenje u područja i sektore u kojima su nedovoljno zastupljene, kao i kampanje za podizanje razine osviještenosti o važnosti žena na rukovodećim položajima; potiče države članice da promiču rodnu ravnopravnost u svojim raznim upravnim i predstavničkim tijelima kako bi se poticalo jednako sudjelovanje u svim vrstama poljoprivrednih organizacija, udruga i javnih institucija;
25. potiče države članice da uklone razlike u plaćama i mirovinama između muškaraca i žena; ističe da bi mirovine trebalo bolje vrednovati kako bi se osigurali pravedni prihodi koji ljudima omogućuju dostojanstven život i da nikad ne bi trebali biti ispod granice siromaštva; naglašava potrebu za obranom javnih, solidarnih i univerzalnih sustava

⁹ Konvencija Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji.

socijalne sigurnosti kojima se jamče pristojne mirovine za sve;

26. poziva na bolji pristup visokokvalitetnim javnim uslugama i infrastrukturi, posebno digitalnoj infrastrukturi, te na uvođenje široko dostupnih, učinkovitih i cjenovno pristupačnih mogućnosti prijevoza kojima se ispunjavaju ciljevi održivog razvoja;
27. potiče države članice da provedu posebne mjere za suzbijanje rizika od socijalne isključenosti i siromaštva, s naglaskom na pristupu cjenovno pristupačnom stanovanju, prijevozu i energiji;
28. poziva Komisiju i države članice da osmisle programe financiranja ili mjere potpore tako da manja poduzeća i dionici lakše podnesu administrativno opterećenje; poziva Komisiju i države članice da osiguraju da i pojedinci ili manje organizacije mogu dobiti uvid u mogućnosti financiranja i prijaviti se za njih te da im se u tome pruži pomoć;
29. potiče države članice da zajamče da žene mogu ostvarivati svoja prava u svim područjima društva, čime će se zabraniti i kazniti svi oblici diskriminacije;
30. ističe vrijedan doprinos promicanju rodne ravnopravnosti u ruralnim područjima putem mjera u okviru programa LEADER, sufinanciranih iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj, čiji je cilj uključiti lokalne dionike u osmišljavanje i provedbu strategija, donošenje odluka i dodjelu sredstava za razvoj njihovih ruralnih područja; poziva Komisiju i države članice da ojačaju program LEADER smanjenjem administrativnog opterećenja za lokalne vlasti i pojednostavnjenjem pristupa, promicanjem lokalne odgovornosti za razvojne projekte pod vodstvom zajednice i poticanjem sudjelovanja žena u lokalnim akcijskim skupinama.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	16.6.2022
Rezultat konačnog glasovanja	+: 24 -: 0 0: 1
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Isabella Adinolfi, Annika Bruna, Maria da Graça Carvalho, Margarita de la Pisa Carrión, Lina Gálvez Muñoz, Alice Kuhnke, Karen Melchior, Andželika Anna Możdżanowska, Maria Noichl, Sandra Pereira, Pina Picierno, Evelyn Regner, Diana Riba i Giner, María Soraya Rodríguez Ramos, Christine Schneider, Sylwia Spurek
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Michiel Hoogeveen, Ewa Kopacz, Aušra Maldeikienė, Predrag Fred Matić, Silvia Modig, Monika Vana
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema članku 209. stavku 7.	Marek Paweł Balt, Milan Brglez, Maria Walsh

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

24	+
ECR	Michiel Hoogeveen, Andželika Anna Mozdżanowska
ID	Annika Bruna
PPE	Isabella Adinolfi, Maria da Graça Carvalho, Ewa Kopacz, Aušra Maldeikienė, Christine Schneider, Maria Walsh
RENEW	Karen Melchior, María Soraya Rodríguez Ramos
S&D	Marek Paweł Balt, Milan Brglez, Lina Gálvez Muñoz, Predrag Fred Matić, Maria Noichl, Pina Picierno, Evelyn Regner
THE LEFT	Silvia Modig, Sandra Pereira
VERTS/ALE	Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner, Sylwia Spurek, Monika Vana

0	-

1	0
ECR	Margarita de la Pisa Carrión

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani

INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU

Datum usvajanja	25.10.2022
Rezultat konačnog glasovanja	+: 36 -: 1 0: 10
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Álvaro Amaro, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoș Benea, Benoît Biteau, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Ivan David, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Dino Giarrusso, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Elsi Katainen, Camilla Laureti, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Elena Lizzi, Chris MacManus, Colm Markey, Marlene Mortler, Ulrike Müller, Maria Noichl, Juozas Olekas, Eugenia Rodríguez Palop, Bronis Ropė, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Veronika Vrecionová, Sarah Wiener, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Franc Bogovič, Rosanna Conte, Marie Dauchy, Anna Deparnay-Grunenberg, Alin Mituța
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Estrella Durá Ferrandis

KONAČNO POIMENIČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU

36	+
ECR	Mazaly Aguilar, Bert-Jan Ruissen, Veronika Vrecionová
NI	Dino Giarrusso
PPE	Álvaro Amaro, Franc Bogovič, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Colm Markey, Marlene Mortler, Anne Sander, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Juan Ignacio Zoido Álvarez
RENEW	Atidzhe Alieva-Veli, Asger Christensen, Jérémy Decerle, Martin Hlaváček, Elsi Katainen, Alin Mituța, Ulrike Müller
S&D	Clara Aguilera, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Drașoș Benea, Isabel Carvalhais, Estrella Durá Ferrandis, Camilla Laureti, Maria Noichl, Juozas Olekas
THE LEFT	Luke Ming Flanagan, Chris MacManus, Eugenia Rodríguez Palop

1	-
ECR	Krzysztof Jurgiel

10	0
ID	Rosanna Conte, Marie Dauchy, Ivan David, Gilles Lebreton, Elena Lizzi
VERTS/ALE	Benoît Biteau, Anna Deparnay-Grunenberg, Martin Häusling, Bronis Ropé, Sarah Wiener

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani